

ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Συνδρομή εν Ἑλλάδι ἐτ. δρ. 12. Ἐξάμ. δρ. 6.—Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ἐτ. φρ. χρ. 15. Ἐξάμ. φρ. 8.—Τιμὴ φύλλου ἐκλεκτοῦ χαρτοῦ λ. 30.
Ἐκδίδεται τρίς τοῦ μηνὸς τῆ 1, 10 καὶ 20—Γραφεῖον ἐν ὁδῷ Φιλελλήνων ἀριθ. 24.

ΑΘΗΝΑΙ 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1891

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΓΓΓΛΕΣΗΣ ἘΚΔΟΤΗΣ

ΕΤΟΣ Γ΄.-ΤΟΜΟΣ Β΄.-ΑΡ. 30

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΠΑΜΒΙΑ

(Ὁ ἐσχάτως ἀποθανὼν Γάλλος ποιητής)

Ἐνθαρρυνόμενοι ἐκ τῆς καθ' ἑκάστην ἐκδηλουμένης ὑποστηρίξεως καὶ ἀγάπης πρὸς τὸ «Ἀττικὸν Μουσεῖον» καὶ φιλοτιμούμενοι νὰ καταστήσωμεν αὐτὸ κατὰ πάντα ἄξιον τῆς εὐνοίας Ἰδίου τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου θέλομεν προσφέρει ἐπὶ τῆ εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα σπανίαν καλλιτεχνικὴν καὶ φιλολογικὴν ἀπόλαυσιν διὰ τῶν δύο ὁμοῦ ἐκδοθησομένων τευχῶν τῆς 10 καὶ 20 Ἀπριλίου.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΣΧΑΛΙΝΟΝ «ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ»,

ΘΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΩΣΙΝ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΟΝΟΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

Οἱ δοκιμώτεροι τῶν ποιητῶν μας, οἱ ἐκλεκτότεροι διηγηματογράφοι μας, οἱ ὀνομαστότεροι καλλιτέχναι μας, θὰ κοσμήσωσι τὰς στήλας τοῦ Πασχαλινοῦ «Ἀττικοῦ Μουσεῖου». Θα εἶνε τὸ ἐντελέστερον ὑπόδειγμα τῆς συγχρόνου προόδου ὅλου τοῦ Ἑλληνικοῦ τύπου. Θα εἶνε τὸ κάτοπτρον ὅλης τῆς φιλολογικῆς, καλλιτεχνικῆς καὶ τυπογραφικῆς παρ' ἡμῖν κινήσεως.

Ἡ φιλολογία, ἡ ποίησις, ἡ καλλιτεχνία, ἡ τυπογραφία, θὰ ἀμιλλῶνται ἐξ ἴσου πρὸς τὴν καλαισθησίαν, τὴν χάριν, τὴν ἀξίαν, τὴν φιλοκαλίαν, τὴν πρωτοτυπίαν καὶ τὴν τελειότητα ἐν γένει.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΣΧΑΛΙΝΟΝ «ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ»,

Εὐγενῶς καὶ προθύμως προσέφεραν τὴν πολύτιμον συνεργασίαν των, οἱ ἐξῆς διακεκριμένοι λογογράφοι, ποιηταὶ καὶ καλλιτέχναι:

ΜΩΡΑΙΤΙΑΝΣ ΑΛ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΑΛ. ΠΑΛΑΜΑΣ Κ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ ΑΡ. ΣΠΗΛΑΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.
ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ Ε. ΒΟΛΩΝΑΚΗΣ Μ. ΛΕΜΠΕΣΗΣ Π. ΠΑΝΩΡΙΟΣ Ι. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ Α.

Θὰ δημοσιεύσωμεν δὲ καὶ Μουσικὴν: «ΤΟ ΚΑΙΚΙ» (μονωδία ἐκ τοῦ κωμειδουλλίου ὁ «Καπτὰν Λάζαρος» ὑπὸ Δ. ΚΟΚΚΟΥ.

ΤΟ ΠΑΣΧΑΛΙΝΟΝ «ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ» ΣΥΓΚΕΙΜΕΝΟΝ ΕΣ 20 ΣΕΛΙΔΩΝ ΘΑ ΠΩΛΗΘῃ ΛΕΠΤΑ 50

Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΔΕΥΕΙΝ ΚΥΡΙΑΝ

ΕΚ ΤΩΝ ΗΘΟΓΡΑΦΙΩΝ ΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΜΠΑΜΒΙΑ

Ἴτε σύζυγος τυγχάνει νὰ εἶνε εἴτε ἀδελφός ἢ ἀπλοῦς φίλος. ὁ ἀνὴρ ὁ ἐκλεχθεὶς ὑπὸ γυναικὸς διὰ νὰ συνοδεύσῃ αὐτὴν ἐν τῇ πόλει, ἐκτελεῖ τὴν ἐνδοξοτάτην, τὴν ἐπικινδυνωδιστάτην, τὴν δυσχερεστάτην τῶν ἀποστολῶν, παντοῖα ἀπαιτοῦσαν προτερήματα, πνεῦμα, ἰδανικόν, φαντασίαν καὶ βαθυτάτην τοῦ βίου τὴν πείραν, ἐν πλήρει νεότητι! διότι ὁ συνοδεύων κυρίαν ὀφείλει νὰ εἶνε, καὶ εἶνε νέος.

Διατί; ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων· διότι ὀφείλει ὄχι μόνον νὰ ἔχῃ ἐν ἑαυτῷ τὴν δύναμιν ὅπως ὑπερασπίσῃ αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐξωτερικόν αὐτοῦ νὰ παριστᾷ ἄνθρωπον ἱκανόν νὰ πράξῃ τοῦτο, ἵνα διὰ τῆς παρουσίας του καὶ μόνης μεταιοὶ πᾶσαν ἀσεβείας ἀπόπειραν καὶ τὴν ἀμυδρότητα, κατ' ἰδέαν μόνον, προσπαθοῦσαν νὰ ἐκδηλωθῇ. Ἀνάγκη πρὸς τοῦτοὺς νὰ εἶνε ὠραῖος, διότι ἢ ἐκ τῆς οἰκίας ἔξοδος τῆς γυναικὸς ὀφείλει νὰ λάβῃ χροικὴν θριαμβευτικὴν, ἐπιζήλον καθιστώσαν αὐτὴν ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις, μάλιστα δὲ διὰ τὴν καλλονὴν τοῦ συνοδεύοντος· καὶ ἡ καλλονὴ αὕτη πρέπει νὰ εἶνε φύσεως τοιαύτης, δηλαδή τὸσφ διακεκριμένη, τόσφ εὐγενῆς καὶ λεπτῆ, ὥστε οὐδεὶς, οὐδὲ τῶν συκοφαντῶν ὁ χειρίστος, νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορήσῃ τὴν ἐξερχομένην κυρίαν ὅτι ἐξέλεξε τὸν συνοδὸν αὐτῆς μόνον καὶ μόνον διὰ τὴν ὠραιότητά του.

Μεταβῶμεν τώρα εἰς τὸ χρηματικὸν ζήτημα, τοῦ ὁποίου ἐν πάσῃ περιπτώσει πρέπει ν' ἀπαλάσσηται τις τὸ ταχύτερον! Εἴτε πέντε μόνον λεπτὰ διαρκέσει ἡ ἔξοδος εἴτε ἐπὶ πολλὰς ὥρας, ὁ ἀνὴρ ὁ συνοδεύων κυρίαν ὀφείλει νὰ ἔχῃ εἰς τὴν διάθεσιν του, ἐν τῷ θυλακίῳ του, ὅλους τοῦ Ῥότσιλδ τοὺς θησαυρούς· διότι αὐτόχρημα βιάξῃ ἢ θελεν ἐκληθῆ ἂν ἡ κυρία ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτοῦ τὴν σελήνην λόγου χάριν, οὗτος δὲ δὲν προσφέρει αὐτὴν ἐν τῷ ἅμα καὶ ἄνευ ἀντιλογίας. Ὄφειλε ῥιπὸν νὰ ἔχῃ ἐν τῷ χρηματοφυλακίῳ του, ὅπως μὴ ἀναγκάσῃ τὴν κυρίαν νὰ περιμείνῃ ἔστω καὶ ἐπὶ ἐν ἑκατοστὸν τοῦ δευτερολέπτου, χαρτονομίσματα, κερμάτια χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, χαλκόν, πάντων τῶν κρατῶν καὶ πάντων τῶν αἰώνων. Περιττόν νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ συνοδὸς θὰ ἔχῃ τὴν λεπτότητα ὅπως ῥυθμίζῃ καὶ πληρώνῃ τοὺς περιπλοκωτάτους τῶν λογαριασμῶν χωρὶς ἢ κυρία ν' ἀντιληφθῇ τι καὶ προσβληθῇ ἐκ τῶν μηδαμνητοῦτων τούτων. Αὕτη θὰ διακρίνῃ μόνον ἐκ τοῦ βλέμματός τοῦ συνοδοῦ τῆς, οὐχὶ δὲ, πρὸς Θεοῦ! ἐκ νεύματός τινος αὐτοῦ, ἀλλ' ἐκ τοῦ γαληνίου καὶ ἀταράχου αὐτοῦ ὕφους ὅτι τὰ εἰς τὸ χρηματικὸν ζήτημα ἀφορῶντα ἔκανονίσθησαν κατ' εὐχὴν.

Ἐὰν συμβῇ ἀνωμαλία τις περὶ τὴν κόμωσιν τῆς γυναικὸς, ὁ συνοδεύων αὐτὴν

ὀφείλει πάντοτε καὶ κατ' ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν, νὰ εὐρεθῇ κατὰ τύχην ἀπέναντι τοῦ καταστήματος ἐν τῷ ὁποίῳ τὸ δυσχάρεστον συμβεβηκὸς δύναται νὰ ἐπανορθωθῇ καὶ ἄνευ οὐδενὸς περὶ τούτου ὑπαινιγμοῦ νὰ γνωρίζῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν χειροκτιῶν τῆς κυρίας τὴν ὁποίαν συνοδεύει, νὰ μαντεύσῃ, ὡσεὶ ἐκ ποιητικῆς ἐμπνεύσεως, πάσας αὐτῆς τὰς ἐπιθυμίας. Ἀπὸ τοῦ πρώτου ἄρχοντος τῆς πολιτείας μέχρι τοῦ τελευταίου τῶν σιγαροσυλλεκτῶν τῶν τριόδων, ὁ συνοδὸς εἶνε ἠναγκασμένος νὰ γνωρίζῃ τοὺς πάντας, νὰ συνδέεται μετ' αὐτῶν διὰ στενοτάτης φιλίας, διότι ἂν ἡ συνοδευομένη κυρία ἐπιθυμῆσῃ ἀπροσδοκῆτως νὰ παραστῇ εἰς τὰς ἱπποδρομίας, εἰς στρατιωτικὴν τινα ἐπιθεώρησιν ἢ τῆς Βουλῆς συνεδρείαν, πᾶσαι αἱ ἰδιαιτεραὶ ἐξέδραι, πάντα τῶν διπλωματῶν τὰ θεωρεῖα, πᾶν ἄδύτον καὶ ἱερὸν ὀφείλουσι νὰ ἀναπετάσῃσι πρὸ αὐτῆς τὰς θύρας.

Ὁ ἐν λόγῳ κύριος ὀφείλει πρὸς τοῦτοὺς νὰ δεσπόζῃ τῶν στοιχείων! Καὶ πράγματι, ὅποσον γελοῖον πρόσωπον θὰ ἐπαίξεν οὗτος ἂν ὁ καιρὸς, ψυχρὸς, βροχερὸς ἢ αἰθριὸς, δὲν εἶνε ἐν πλήρει μετὰ τῆς ἐνδυμασίας καὶ τοῦ ὕφους τοῦ προσώπου τῆς γυναικὸς τὴν ὁποίαν συνοδεύει ἁρμονία! Ἐὰν ἐξῆλθεν αὕτη πεζὴ καὶ αἰφνης ἐξ οἰασθήποτε ἰδιοτροπίας μεταβλήθῃ γνώμην, εἶνε ἐντελῶς περιττόν νὰ εἴπωμεν ἐνταῦθα ὅτι ὁ συνοδὸς τῆς ὀφείλει νὰ ἔχῃ εἰς τὴν διάθεσιν του, εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ μέρος καὶ κατ' αὐτὴν ἐκείνην τὴν στιγμὴν, ἅπαντα τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας καὶ μεταφορᾶς, ἀτμόπλοια, σιδηρόδρομον ἀναχωροῦντα ἀμέσως, παντὸς εἶδους ἀμάξας, ἔστω καὶ ἐν καιρῷ ραγδαίας βροχῆς, χωρὶς ἐννοεῖται ἢ κυρία νὰ λάβῃ τὸν κόπον νὰ κάμῃ οὐδὲ δύο βήματα· ἄλλως ἤθελε κριθῇ ἄξιος νὰ ἐξορισθῇ εἰς τὴν ἀπωτάτην τῶν ἐπαρχιῶν.

Παρουσιάζεται συχνάκις καὶ ζήτημά τι σοβαρώτατον, λεπτότατον, φοβερότατον, ὅπερ ὁ πιστὸς ἠθογράφος ὀφείλει νὰ μὴ παραλείψῃ: ἂν ἡ συνοδευομένη κυρία ἐπιθυμῆσῃ δι' οἰονδήποτε λόγον νὰ μείνῃ πρὸς στιγμὴν μόνη, ὁ συνοδὸς τῆς ὀφείλει νὰ μαντεύσῃ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἀνεξιχνιάστου καὶ ἀπαθοῦς προσώπου τῆς, νὰ ἐγκαταλείψῃ αὐτὴν ἐκεῖ ὅπου πρέπει, νὰ εὐρῇ πρὸς τοῦτο μετ' ἐκτάκτου ταχυνοίας ἀφορμὴν κατάλληλον καὶ εἰς αὐτὸν μόνον ἀφορῶσαν καὶ ἢ ὁποία συγχρόνως νὰ μὴ καθιστᾷ αὐτὸν γελοῖον! διότι καὶ ἡ παραμικρὰ γελοίου ἀπόχρωσις ἢ ὁποία ἤθελε περιβάλλει αὐτόν, δύναται νὰ μειώσῃ τὴν θριαμβευτικὴν χροικίαν τῆς πορείας τῆς συνοδευομένης γυναικὸς. Οὐδόλως ἀπίθανον νὰ θελήσῃ αὕτη νὰ παράσχη εἰς τὸν συνοδὸν τῆς τὴν ὑψίστην τι-

μὴν νὰ συμφάγῃ μετ' αὐτοῦ εἰς ξενοδοχεῖον ὁποῖαν φαντασίαν ὀφείλει τότε ν' ἀναπτύξῃ οὗτος διὰ νὰ μαντεύσῃ εἰς ὁποῖαν πνευματικὴν διάθεσιν θὰ εὐρίσκειται ἢ κυρία μετὰ ἡμίσειαν ὥραν καὶ ἐπομένως τί θὰ ἐπιθυμῆσῃ τότε νὰ φάγῃ, ἵνα ἐμπνεύσῃ αὕτη τὴν ἐπιθυμίαν νὰ μεταβῶσιν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἐκεῖνο ἀκριβῶς εἰς τὸ ὁποῖον παρασκευάζεται ἐντελέστερον τὸ φαγητὸν τοῦτο. Εἶνε δὲ ἠναγκασμένος οὐχὶ μόνον νὰ γνωρίζῃ προσωπικῶς ὅλους τοὺς ὑπηρετάς ὅλων τῶν ξενοδοχείων καὶ ἐστιατορίων, ἀλλὰ καὶ ἂν κατὰ κακὴν τοῦ τύχην εὐρεθῇ ἐνώπιον ὑπηρετοῦ μὴ γνωρίζοντος αὐτόν, νὰ ἔχῃ εἰς τὸ βλέμμα, εἰς τὴν στάσιν τὸ ἰδιαιτερόν ἐκεῖνο ὕφους τοῦ πλουσίου καὶ γενναιοῦ νέου, τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλει εἰς τὸν ὑπηρετήν, καθ' ἣν ἐποχὴν τὰ ροδάκρια στοιχίζουσι πρὸς τρεῖς δραχμὰς ἕκαστον, νὰ παραθῆσῃ εἰς τὸ πινάκιον τῶν ἐπιδορπίων ὄχι τρία ἢ τέσσαρα ἐξ αὐτῶν ἀλλὰ ἕξ ἢ ὀκτώ, καὶ ἐκ τῶν ὠραιότερων, ἕξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα δὲν τρώγονται ἀλλὰ φυλάσσονται ὅπως χρησιμεύσωσιν ὡς ὑποδείγματα εἰς τοὺς μεγάλους ζωγράφους.

Ἐντελῶς παιδαριῶδες θὰ ἦτο νὰ εἴπωμεν ὅτι καὶ εἰς ἀπόστασιν ἑκατὸν λευγῶν ἀπὸ τῶν ζαχαροπλαστείων, ὁ συνοδὸς χρεωστῆ νὰ προμηθευθῇ παραχορῆμα παντοίων εἰδῶν τραγήματα καὶ σακχαρόπηκτα. Ἀλλὰ μεταβῶμεν εἰς σπουδαιότερα. Πᾶσα γυνή, οὐδὲ τῆς ἀγνοτέρας, οὐδὲ τῆς αἰθριωτέρας ἐξαιρουμένης, εἶνε πολὺ περιέργως, πρὸ παντός δὲ κινεῖσιν τὴν περιέργειαν αὐτῆς αἱ παράδοξοι καὶ εὐτράπελοι ἐρωτικαὶ ἱστορίαι· ἐπομένως ὁ συνοδὸς ὀφείλει νὰ εἶνε πάντοτε ἕτοιμος ὅπως διηγηθῇ πάσας τὰς περιέργους καὶ σκανδαλώδεις ἐρωτικὰς ἱστορίας τὰς ἀπὸ κτίσεως κόσμου συμβάσας, καὶ ἐκεῖνας ἀκόμη αἱ ὁποῖαι οὐδέποτε συνέβησαν. Χρεωστῆ δὲ νὰ διηγηθῇ ταῦτα ἄνευ πομπῶδων φράσεων, με ὕφος οὐδὲν τὸ κοινὸν ἔχον πρὸς τὸ τῶν τετριμμένων καὶ χυδαίων μυθιστοριῶν, πλὴν καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς παραδρομῆς, οὐδεμιᾶς συντομίας, δίδων συγχρόνως εἰς τὴν ἀκούουσαν τὴν σκανδαλώδη διήγησιν τοῦ κυρίου νὰ ἐννοήσῃ ὅτι σέβεται αὐτὴν μεγάλως, ὅτι τὴν θεωρεῖ — ὄχι τὴν θεωρεῖ, ἀλλὰ τὴν γνωρίζει — ἀπολύτως ἐνάρετον.

Δυνατὸν ἐπίσης ἢ κυρία νὰ ἔχῃ ἀθῶας τινὰς ἀπορίας, στερουμένας πάσης σημασίας, πρὸς λύσιν τῶν ὁποίων προστρέχει εἰς τὸν συνοδὸν τῆς, ὡς προστρέχει τις εἰς ἐγκυκλοπαιδικὸν λεξικόν· ἐν τριαύτῃ περιπτώσει ἢ μόνη δι' αὐτόν διεξοδος εἶνε νὰ γνωρίζῃ ἐκ στήθους τὴν ἱστορίαν καὶ γεωγραφίαν ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου! Οὐδ' ὀφείλει νὰ διστάσῃ ἢ νὰ ἐκπλαγῇ ἂν ἡ

κυρία αὐτῆ ἐρωτήσῃ αὐτὸν κατὰ τινὰς τοῦ ἔτους ἐποχὰς τὸ περιδέραιον τῆς βασιλείας τοῦ Ταμπουκτοῦ Τουμζουρούγκ, μητρὸς τοῦ Τουμαπαλιγγκαμπερίγκ, ἠλλάζεν ἀποχρώσεις καὶ καθίστατο ὅτε μὲν βαρύτερον ὅτε δὲ ἐλαφρότερον· πρέπει νὰ γνωρίζῃ ποῦ κεῖται τὸ χώριον Τεμπά καὶ ὁ πόρθμος τοῦ Τσουγκομερώ, εἰς ποῖον τῆς Ἀφρικῆς μέρος κατοικοῦσιν οἱ Γουανιάμγουεζέι, τί πρᾶγμα εἶνε ὁ διαφορικός ὑπολογισμός καὶ διατί ὁ Λαμαρτίνος ἐφόρει κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, τόσῳ μακρὰς ρεδενγκότας! Εἰς πάσας ταύτας τὰς ἐρωτήσεις ὀφείλει νάπαντᾶ ὠρισμένως, μετὰ πεποιθήσεως, ἀλλ' ὡς ἄνθρωπος τοῦ κόσμου πάντοτε, ἄνευ σχολαστικότητος.

Ἐάν εἰς τὴν εὐμετάβλητον τῆς γυναικὸς φαντασίαν ἐπέλθῃ νὰ εἰδῆθῃ εἰς θέατρον τοῦ ὁποίου ἤδη πᾶσαι αἰθέσεις εἶνε κατελλημμένα καὶ ὁ συνοδὸς τῆς οὐδὲ λέξιν εἰπῶν, κατορθώσῃ ὡς ἐκ θαύματος νὰ εὐρηκενὸν τὸ πρῶτον θεωρεῖον τῆς πρώτης σειρᾶς καὶ ὁλόκληρον τὴν πρώτην σειρὰν τῶν ἐδωλίων ἢ πᾶσαν ἄλλην θέσιν τὴν ὁποῖαν ἐκείνη ἠθέλην ἐπιθυμήσῃ, ὀφείλει νὰ εἶνε ἔτοιμος ὅπως τῇ διηγηθῇ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ δράματος, τὰς βιογραφίας τῶν ἠθοποιῶν, πᾶσαν τὴν ἀρχαίαν καὶ νεωτέραν ἱστορίαν τοῦ θεάτρου· ἀλλὰ πᾶν ὅ,τι τῇ διηγείται πρέπει νὰ ἀφορᾷ τρόπον τινὰ εἰς αὐτὴν, νὰ στρέφεται περὶ αὐτὴν, αὐτὴν καὶ μόνην νὰ ἔχῃ ὡς θέμα, νὰ καθίσταται ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ μὲ μεγίστην λεπτότητα ὕμνος πρὸς τιμὴν αὐτῆς· διότι ἡ γυνὴ (ὡς ἄλλως πᾶσα ἡ ἀνθρωπίνη φυλὴ) ἐνδιαφέρεται μόνον δι' ὅ,τι προσωπικῶς εἰς αὐτὴν ἀφορᾷ. Ὁ συνοδὸς ἐπίσης, ἐν τῷ θεάτρῳ, εἶνε ὑπεύθυνος διὰ τὰς ἀτελείας τῆς παραστάσεως, τὴν ἰσχύνητα τῶν ἠθοποιῶν, καὶ αὐτὸς ὀφείλει νὰ ἐρμηνεύῃ, νὰ αἰτιολογῇ καὶ νὰ κολάζῃ πάντα ταῦτα διὰ πνεύματος καταχθονίου, πλὴν ἐντέχνως ἀποκρυπτομένου, διότι πᾶς καλὸς ἀναθεωρακτικὸς ἀνὴρ ὀφείλει νὰ μὴ ἐπιδεικνύῃ τὴν εὐφυίαν του!

Ἐνοεῖται ὅτι ἐνταῦθα ἀναφέρομεν τοὺς στοιχειώδεις μόνον κανόνας, διότι ὅπως ἄλλας ἀπροόπτους δυσχερείας μελετᾷ ἀντιμεταπίσῃ ἡ ὀξυδέρκεια τοῦ ἀνδρός τοῦ συνοδεύοντος γυναῖκα! Ἀπατεῖται νὰ ἔχῃ τὴν τολμηρὰν κατακτητοῦ, τὴν φαντασίαν ποιητοῦ, τὴν πονηρίαν ὑπηρετοῦ, τὸ εὐμετάβλητον ἠθοποιοῦ, τὴν ψυχραϊμίαν στρατηγοῦ, τὴν πνευματικὴν ἐλαστικότητα καὶ εὐστροφίαν διπλωμάτου, γνώσεις ἐγκυκλοπαιδικὰς ἀπείρους, μνήμην ἀπέραντον, ὑγείαν σιδηρᾶν, τὸ ἐνστικτον πάντων τῶν ιδεωδῶν πραγμάτων καὶ πρὸς τοῦτοις ὀφείλει νὰ προσέχῃ ἀκαταπαύστως ἵνα μὴ ἡ φίλη αὐτοῦ λησμονήσῃ ἐπὶ τῶν καθισμάτων τῶν καφενειῶν ἢ ἐν τὸς τῶν ἀμαζῶν ρινόμακτρα ἐπὶ τῶν ὀπιοίων εἶνε κεντημένα τὰ ἀρχικά τοῦ ὀνόματος τῆς γράμματα ἢ τὰ οἰκόσημα αὐτῆς.

Ἐπέρχεται εἰς τὸν νοῦν κυρίας τινος

συνοδευομένης ὑπὸ τελείου ἰέντλεμαν ἢ παράβολος ἰδέα (πλὴν θεμιτῆ, ὡς πᾶσαι τῶν κυριῶν αἰδέαι) νὰ παραστῇ εἰς χορόν τινὰ τῶν περιχώρων, ἐξ ἐκείνων κατὰ τοὺς ὁποίους αἱ μὲ ἀθλητικούς βραχίονας γυναῖκες τοῦ λαοῦ χορεύουσαι μετὰ τῶν ἐραστῶν αὐτῶν, ἐργατῶν μὲ χονδροειδεῖς ἐπενδύτας, πίνουσιν ὀκάδας ὁλοκλήρους οἴνου. Ἐλοιπόν! ὁ συνοδῶν αὐτὴν ὀφείλει κατ' αὐτὴν ἐκείνην τὴν στιγμήν καὶ εἰς ὁ μέρος εὐρίσκονται νὰ προμηθευθῇ τὰς ἀπαιτουμένας διὰ τὴν μεταμφιεσίαν τῶν ἐνδυμασίας. Συνοδεύσας αὐτὴν εἰς τὸν χορόν τὸν ὁποῖον ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ, εὐρίσκειται εἰς τὴν ἀνάγκην, ὑπερασπιζόμενος τὴν ἀξιοπρέπειαν αὐτῆς, νὰ ὑποστῇ μονομαχίαν διὰ μαχαϊρῶν, μεθ' ὃ ὀφείλει νὰ ἐπανέλθῃ πλυσίον αὐτῆς μηδεμίαν κηλίδα αἵματος φέρων ἐπὶ τοῦ ἐνδύματος του καὶ νὰ πράξῃ πάντα ταῦτα τοιούτοτρόπως, ὥστε ἡ κυρία σχεδὸν νὰ μὴ παρατηρήσῃ τὴν ἀπουσίαν του.

Τελευτῶμεν δ' ἀξιώματος πολλῆς μελέτης ἀξίου: Ὁ ἀνὴρ ὁ συνοδῶν γυναῖκα, ἐάν ὑπῆρξεν ἄλλοτε ὁ ἐγκάρδιος αὐτῆς φίλος, ὀφείλει νὰ λησμονήσῃ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ὅτι ὑπῆρξε ποτε τοιοῦτος· ἐάν, τούναντίον, καταστῇ τοιοῦτος κατόπιν, ὀφείλει νὰ λησμονήσῃ πᾶσας τὰς περιστάσεις καὶ αὐτὴν τὴν ἡμέραν καθ' ἣν συνώδευσε αὐτὴν.

ΙΩ. Α. ΖΥΓΟΜΑΛΑΣ

ΤΑ ΔΥΟ ΔΑΚΡΥΑ

ΠΟΙΗΜΑ Εἰς ΠΕΖΟΝ

Ἦταν χειμωνιάτικη νύκτα, νύκτα τοῦ Γενάρῃ· ὁ βοριάς ἐσφύριζε ἄγριος ἐπ' ἀγκωνάρια τῶν σπιτιῶν καὶ ὅταν ἔπαυε αὐτὸς νὰ σφυρίζῃ τὸ νερόχινο ἐπεφτε τραγανὸ καὶ τσουχτερό. Νύκτα γιὰ ἀγάπην καὶ γιὰ κλεψιά. — Ἐμεῖς οἱ δύο ἐκαθώμαστε κοντὰ ὅσπιν ἀναμμένην θερμάστρα καὶ πότε βλέπωντας τὴ φωτιὰ ἐκάναμε ὄνειρα εὐτυχίας σιωπηλοὶ καὶ οἱ δύο μας, πότε ἐλησμονούσαμε καὶ φωτιὰ καὶ ὄλα καὶ ἀγκαλιασμένοι εἰδίναμε ζωὴ ἐστὰ ὄνειρά μας μὲ χίλια γλυκὰ λογίκια, μὲ χίλια φιλιὰ, μὲ χίλια χάδια. Σὲ μιά τέτοια στιγμή, σὲ μιά στιγμή ἀληθινῆς εὐτυχίας ἄθελα μου ξέφυγε ἀπὸ τὰ μάτια ἓνα δάκρυ, δάκρυ ζεστό, δάκρυ βγαλμένο ἀπὸ τὴν καρδιά μου. Ἐγύρισες τότε τὸ κεφάλι σου ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά γιὰτι κατὰ δίκαι σου μάτια ἦταν βουρλωμένα σὰν δροσοστόλιστα λουλουδία.

Σ' ἐκαλονύκτισα καὶ ἔφυγα· ἐστὸ δρόμο ἡ καρδιά μου ἐξεχειλιζέτο ἀπὸ ἔρωτα καὶ εὐτυχίαν, ἐξεχειλιζέτο, ἐξεχειλιζέτο καὶ ἀνέβαινε ὡς τὸ στόμα μου καὶ παραμιλοῦσα μόνος σὸν τρελλός. Ἐάφνω μιά σιγανὴ καὶ τρεμουλιαστὴ φωνὴ ἐπέραςε τὸ αὐτί μου. Μιά γυναῖκα καθῶταν ἐστὴ γωνιά ἐνός σπιτιοῦ μὲ τὰ δύο παιδάκια τῆς ἐστὸ πλευρό τῆς. Τὰ καυμένα! Ἐμαζεύονταν καὶ τὰ δύο ἐς τὴν ἀγκαλιά τῆς μάννας τῶν γιὰ

νὰ ζεσταθοῦν, γιὰτ' ἦταν μισογύμνα κα ζετραχειλισμένα. Ὁ βοριάς ἐσφύριζε κατὰσαρκὰ τῶν.

- Γιατί κάθεσθε ἐδῶ μὲς' ἐστὸ κρῦο;
- Μὰς ἐβγαλαν ἀπὸ τὴν κάμαρην.
- Ἐφάγατε τοῦλάχιστον ἀπόψε;
- Ὅχι, εἶπεν ἡ μητέρα.
- Πεινᾶμε, εἶπαν τὰ παιδιά.

Τοὺς ἐδῶκα ὅ,τι μ' ἐφώτισε ὁ Θεὸς καὶ ἔφυγα καταλυπημένος. Ἐσυλλογιζόμενον τὴν καταντία τους καὶ τὴ δυστυχία τους, τὴν πείνα, τὸ κρῦο. Ἐνα δάκρυ εὐσπλαχνίας ἐκύλυσε ἀπὸ τὰ μάτια μου, δάκρυ ζεστό, δάκρυ βγαλμένο ἀπὸ τὴν καρδιά μου.

Ἐπῆγα ἐστὸ σπῆτι μου, ἐπλάγιασα καὶ ἐκοιμήθηκα. Ἐνα χαριτωμένο παιδί τοῦ ὕπνου, ἓνα ὄνειρο χρυσοστέρωτο ἦλθε μέσα ἐστὸ νοῦ μου, μὰ ὄνειρο ζωντανό, ὄνειρο ἀληθινό: Μοῦ φάνηκε πῶς ἐκαθώμουν ἐστὸ τραπέζι μου γιὰ νὰ γράψω στίχους γιὰ σένα, γλυκεῖά μου ἀγάπη! ἀπάνω ἐστὸ χαρτί μου ἦσαν ῥιγμένα σὰν δυὸ διαμάντια τὰ δυὸ δάκρυα ποῦ εἶχα χύσει ἐκεῖνο τὸ ἴδιο βράδυ, τὸ δάκρυ τῆς ἀγάπης καὶ τὸ δάκρυ τῆς εὐσπλαχνίας. Καὶ τὰ δυὸ ἔλαμπαν καὶ ἀκτινοβολοῦσαν... Ἐάφνω μοῦ φάνηκε πῶς μέσα ἐστὴ σιγαλιὰ τῆς νύκτας μιά μουσικὴ ἀγνώριστη ἐστὸν κόσμῳ, μιά θεϊκὴ ἀρμονία κατέβαινε ἀπὸ τὸν οὐρανόν. Ἐστρεψα τὴν κεφαλῆ μου καὶ εἶδα ἐστὸ πλευρό μου ἓνα ἄγγελον ἦτον ἕψηλός, ὄμορφος, χαριτωμένος· τὸ φόρεμά του ἦταν λευκὸ σὰν τοχιόνικαι καὶ τὰ μάτια του ἔλαμπαν σὰν ἀστραπαῖς.

Αὐτὴ ὅλη ἡ εὐμορφία, αὐτὴ ὅλη ἡ μαγεία μ' ἔκαμε νὰ γονατίσω ἐμπρός του χωρὶς νὰ τὸ θέλω, χωρὶς νὰ τὸ συλλογισθῶ. Ἄχ! τί δύναμι ποῦ ἔχει ἡ εὐμορφία!... Ὁ ἄγγελος ἐσκυψε ἐστὸ χαρτί καὶ ἐπῆρε ἐστὰ κρινοδάκτυλά του τὸ δάκρυ τῆς ἀγάπης· τὸ κύτταξε, τὸ κύτταξε καὶ ὕστερα τ' ἄφησε πάλι ἐστὸ χαρτί. Τί θαῦμα ἦταν ἐκεῖνο! Τὸ δάκρυ τῆς ἀγάπης ἔγινε ἀμέσως ἓνα λουλουδί, μὰ λουλουδί ἀλλοιότιμο, ποῦ δὲν ὑπάρχει ταῖρι του ἐστὸν Κόσμο. Ἡ κάμαρά μου ἐμοσχοδόλησε καὶ ἔβλεπα τὴ μυρωδιὰ του νὰ βγαίνῃ σὰν καπνὸς καὶ ν' ἀπλόνεται ὁλόγυρά μου καὶ νὰ μὲ λιγόνῃ.

Ἐσκυψε πάλι ὁ ἄγγελος καὶ ἐπῆρε καὶ τὸ ἄλλο δάκρυ, τὸ δάκρυ τῆς εὐσπλαχνίας· τὸ κύτταξε καὶ αὐτὸ, τὸ κύτταξε, ἐγύρισε καὶ ἐκύτταξε καὶ μένα, ὕστερα ἀνοίξε τὴν θύρα καὶ ἔφυγε. Μοῦ φάνηκε παράξενο γιὰτι νὰ μ' ἀφήσῃ ἔτσι καὶ ἐβγήκα νὰ δῶ ποῦ πάει. Ὁ ἄγγελος εἶχε σηκωθῆ ψηλά κρατῶντας τὸ δάκρυ ἐστὰ κρινοδάκτυλά του. Ὅταν ἐφθασε ἐστὸν οὐρανόν, ἡ ἀγνώριστη ἐκείνη μουσικὴ, ἡ θεϊκὴ ἐκείνη ἀρμονία ἀκούστηκε καὶ πάλι πολὺφωνα καὶ γλυκεῖα. Ὁ ἄγγελος τότε ἔβαλε τὸ δάκρυ κοντὰ ἐστ' ἀστέρι καὶ ἔγινε καὶ ἐκεῖνο ἀστέρι, ἀστέρι ἀκτινωτό, ἀστέρι γλυκόφωτο.

Τὸ δάκρυ τῆς ἀγάπης, ἔγινε λουλουδί καὶ τὸ λουλουδί ἐμαρᾶθηκε. Τὸ δάκρυ τῆς εὐσπλαχνίας ἔγινε ἀστέρι, καὶ τὸ ἀστέρι λάμπει ἀθάνατο. ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

Η ΠΩΛΗΣΙΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ

Παρασταθεῖσα τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις σκηνῆς τοῦ Μεγάλου Θεάτρου τῆν 1 Ἀπριλίου 1881.

(Τῷ καλῷ φίλῳ Γεωργίῳ Α. Βελλιαρίτῃ).

Πρόσωπα

ΞΕΦΤΙΛΙΣΜΕΝΟΣ, ἐνεχυροδανειστής καὶ μεσίτης
 ΑΣΠΑΣΙΑ, σύζυγός του
 ΑΘΗΝΑ, ἀδελφή τῆς, γερωντοκόρη
 ΤΖΩΡΤΖΗΣ, ὑπηρετῆς τοῦ Ξεφτιλισμένου
 ΚΑΡΟΥΛΗΣ, ἀρχαιοκάπηλος

Πρῶτοι διδάξαντες

Πέτρος Λαζαρίδης
 Ἐλένη Κοτοπούλη
 Σοφία Δημητρούλοπούλου
 Εὐάγγελος Παντόπουλος
 Χαράλ. Δημητρούλοπουλος

Ἡ σκηνὴ σύγχρονος ἐν Ἀθήναις.

Ὁ γραφεὶν τοῦ Ξεφτιλισμένου ἐν ἰσογαίῳ πατώματι. Ἀλλεῖος θύρα εἰς τὸ βάθος. Ἐτερεὶ δὴ δὴ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ, φέρουσάι εἰς ἰδιαίτερα δωμάτια. Παρὰ τὸ πρῶτον παρασκηνίον καὶ δεξιὰ γραφεῖν μετ' ὄλων τῶν χρειωδῶν, ἀριστερὰ σκευοθήκη μετὰ διαφόρων ἐνεχυρῶν. Καθίσματα διάφορα.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΞΕΦΤΙΛΙΣΜΕΝΟΣ καθήμενος παρὰ τῷ γραφεῖν του, ΤΖΩΡΤΖΗΣ εἰσερχόμενος καὶ κρατῶν ἐπιστολήν.

ΤΖΩΡΤΖ. Ἐνα γράμμα ἀπλήρωτο εφεραίν.

ΞΕΦΤΙΑ. Μὰ δὲν σοῦ εἶπα χίλιαις φοραῖς, ὅτι γράμματα ἀπλήρωτα δὲν δέχομαι;

ΤΖΩΡΤΖ. Τοῦπα νὰ τὸ πληρώσω, μὰ δὲν ἤθελε· ἂν πάλιν δὲν τὸ θές τοῦ λόγου σου τὸ παίρνω γῶ.

ΞΕΦΤΙΑ. Ὅχι, νὰ μὴ τὸ πάρῃς σὺ, ἀλλὰ νὰ τὸ δώσῃς πίσω.

ΤΖΩΡΤΖ. Οὐ, οὐ, τώρα κι' ἄλλη μιὰ φορά. Αὐτὸς ποῦ τῶφερε ἔχῃ μισή ὥρα πούφυγε.

ΞΕΦΤΙΑ. (Μετὰ θυμοῦ) Δὸς μοῦ τὸ δῶ.

ΤΖΩΡΤΖ. (Ἐγχειρίζων τὴν ἐπιστολήν) Ὅριστε.

ΞΕΦΤΙΑ. (Ἀφοῦ ἀποσφραγίσῃ τὴν ἐπιστολήν καὶ ἰδῇ τὴν ὑπογραφήν.) Βλάκκ!

ΤΖΩΡΤΖ. Πάλι γῶ φταίω; Δὸς μοῦ τὸ νὰ τὸ δώσω πίσω!

ΞΕΦΤΙΑ. Ἄλλα λόγια! (Ἀφοῦ ἀναγνώσῃ ἐπιτροχάδην κατ' ἰδίαν τὴν ἐπιστολήν.) Ἄ! μὰ αὐτὸ δὲν ὑποφέρεται· εἶναι παρὰ πολὺ! (Ἐγείρεται).

ΤΖΩΡΤΖ. (ἰδίᾳ) Οὐ, οὐ, ἄσχημα μαντάτα! Καλὰ ποῦ δὲν τὸ κράτησα γῶ... θάμουνα τώρα φουρκισμένος!

ΞΕΦΤΙΑ. (τῷ Τζωρτζῇ) Ἄφησε τῆς μουρμούρας σου, σὺ, καὶ πῆγαινε νὰ βρῆς τὴν κυρά σου νὰ τῆς πῆς νὰ ἔλθῃ ἐδῶ.

ΤΖΩΡΤΖ. Ἄν δὲν τὴν εὔρω, τί νὰ τῆς πῶ;

ΞΕΦΤΙΑ. (Ἀφηρημένος). Τότε πῆς τῆς νὰ μὴ... (Συνερχόμενος) Πάντα βλακείαις θὰ λές!... Ἐλα, γλήγορα, γκρεμήσου!

ΤΖΩΡΤΖ. (Ἐξερχόμενος διὰ τῆς πρὸς ἀριστερὰ θύρας.) Ἄν ἦταν πληρωμένο δὲν θάκανε ἔτσι!

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΞΕΦΤΙΛΙΣΜΕΝΟΣ, μόνος.

Εἶναι ὁ κακὸς μου δαίμων! Κύριος οἶδε τί θὰ εἶπε πάλιν εἰς τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν

καὶ ἐθύμωσε. Ἄ! μὰ τὸ πρᾶγμα πρέπει νὰ λάβῃ πλέον ἓνα τέλος! Εἶναι ἡ γιλιωστὴ ὑπόθεσις τὴν ὅποιαν μοῦ χαλᾷ! Τοῦ διαβόλου τὸ γερωντοκόριτσο! Γιὰ τῆς ἀμαρτίας μου εὐρέθη μ'πρὸς μου! Τὶ νὰ κάμω μὲ αὐτὴν δὲν ξέρω! Ἔτσι μοῦ ἐρχεται νά...

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΞΕΦΤΙΛΙΣΜΕΝΟΣ καὶ ΑΣΠΑΣΙΑ

ΑΣΠΑΣ. (εἰσερχομένη διὰ τῆς πρὸς ἀριστερὰ θύρας.) Μὲ ἐζήτησες;

ΞΕΦΤΙΑ. Νεὶ, σὲ ἐζήτησα διὰ νὰ μὲ ἰδῆς κατεστραμμένον, ἀφανισμένον καί...;

ΑΣΠΑΣ. (Ἐντρομος) ὦ Θεέ μου! Μήπως πάλιν ἔχασες;

ΞΕΦΤΙΑ. Ἐγῶ, ὄχι.

ΑΣΠΑΣ. Ἄλλὰ;

ΞΕΦΤΙΑ. Ἄλλὰ ἡ ἀδελφή σου, ἡ Ἀθηνᾶ, ἔχασε..

ΑΣΠΑΣ. Ἐννοῶ. Ἡ μετοχαῖς θὰ ἐξέπεσαν πάλι!

ΞΕΦΤΙΑ. Ἡ μετοχαῖς ἔμειναν ἐκεῖ ποῦ ἦσαν... Ἡ ἀδελφή σου μόνον ἐξέπεσε... Ἐκκυτιάθη... Ἐχασε τὰ μυαλά τῆς, ἂν ὑποθεθῇ ὅτι εἶχε ποτέ!

ΑΣΠΑΣ. Οὐφ! καυμένη καὶ σὺ πάντα ὁ ἴδιος εἶσαι!

ΞΕΦΤΙΑ. Ὁ ἴδιος! Μὲ κατέστρεψε, σοῦ λέγω, ὁ Μαρμαγκουθος, ἡ Μαθουσαλαῖνα!

ΑΣΠΑΣ. Σῶπα, καλέ, μὴ σ' ἀκούσῃ κι' ἔχομε πάλιν φωναῖς.

ΞΕΦΤΙΑ. Μοῦ εἶναι ἀδιάφορον! Αὐτὴ τὴν φοράν τελείωσε! Πρέπει ἡ ὑπόθεσις νὰ λάβῃ ἓνα τέλος!

ΑΣΠΑΣ. (Μεταλίως) Μὰ, τί σοῦ ἔκαμε;

ΞΕΦΤΙΑ. Τί μοῦ ἔκαμε; (Ἐγχειρίζων αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν.) Ὅριστε, διάβασε καὶ θὰ ἰδῆς.

ΑΣΠΑΣ. (Ἀναγινώσκουσα).

«Φίλιπτε κύριε Ξεφτιλισμένε,

»Τὸ σχέδιόν σας ἦτο ἀτυχῆς ὅσον καὶ »προσβλητικόν δι' ἐμέ. Ἄν ἡ οἰκία, ἡν ὑ»πεσχέθητε νὰ μοὶ ὑποδείξητε πρὸς ἀγο»ράν, εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ μὲ τὸ προκα»τακλυσμαῖον ἐκεῖνο γύναιον, ὅπερ εἶχε »τὴν καλωσύνην νὰ μοὶ ἐκφράσῃ χθὲς ἐν »τῇ οἰκίᾳ σας τὸν διακαῆ ἔρωτά του καὶ »τὴν αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην του, ἂν τὸ »νευμφεύσῃ, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ

»σας γνωρίσω, ὅτι περὶ ἧς ὁ λόγος οἰκία »δὲν μοῦ κάμνει ὡς λίαν ἐτοιμόμορφος.

Ὁ φίλος σας

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΜΨΟΤΑΚΟΥΝΗΣ

Σχεδὸν δὲν ἠννόησα τίποτε.

ΞΕΦΤΙΑ. Δὲν ἠννόησες τίποτε;

ΑΣΠΑΣ. Ὅχι.

ΞΕΦΤΙΑ. Δὲν θέλεις νὰ ἐννοήσῃς. Ἴδου περὶ τίνος πρόκειται; Εἶχα εἰπεῖ προχθὲς εἰς τὸν κύριον Κομψοτακούνην νὰ ἔλθῃ χθὲς διὰ τὸ σπῆτι τοῦ ξεύρεις...

ΑΣΠΑΣ. Καὶ λοιπόν;

ΞΕΦΤΙΑ. Ἦλθε χθὲς ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ δυστυχῶς ἔλειπα καὶ εὔρε μόνον τὴν ἀδελφήν σου, τὴν προκομμένην, ἡ ὅποια κατὰ τὴν συνθήκην τῆς, θὰ τὸν ἐξέλαβε διὰ κανένα ὑποψήφιον μνηστῆρα καί. Κύριος οἶδε, τί ἐρωτοκουθέντες θὰ τοῦ ἔκαμε, ποῦ ἐνόμισεν ὁ δυστυχῆς, ὅτι τὸν προσεκάλεσα νὰ νυμφευθῇ τὴν προκάμνην του!

ΑΣΠΑΣ. Σῶπα, καυμένη, καὶ σὺ!

ΞΕΦΤΙΑ. Τί νὰ σιωπήσω, ποῦ μοῦ ἐχάλασε τὴν σπουδαιότερην δουλειάν! ποῦ νὰ πάρῃ ὁ διάβολος τὴν ὥρα καὶ τὴ στιγμή...

ΑΣΠΑΣ. Ποῦ μ' ἐπαίρνες, αἱ;

ΞΕΦΤΙΑ. Ὅχι, καθόλου!

ΑΣΠΑΣ. Ἄλλὰ;

ΞΕΦΤΙΑ. Ἄλλὰ... Ποῦ σὰς ἐπαίρνα!

Γιατί κι' αὐτὴν ἐ' ῥάχι μου τὴν ἔχω!

ΑΣΠΑΣ. (Προσβληθεῖσα). Πολὺ καλὰ, κύριε!... Καὶ τί θές νὰ τὴν κάμωμε τώρα;

ΞΕΦΤΙΑ. Ξεφορτώσου με καὶ σὺ! Νά-τα μας! Τί νὰ τὴν κάμωμε!

ΑΣΠΑΣ. (Ἐξερχομένη ὄθεν εἰσηλθε). Φρόντισε νὰ τὴν ὑπανδρεύσῃς νὰ ἡσυχάσῃς!

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΞΕΦΤΙΛΙΣΜΕΝΟΣ, μόνος κατόπιν ΤΖΩΡΤΖΗΣ

ΞΕΦΤΙΑ. Νὰ τὴν ὑπανδρεύσω! Εὐκολὸν τὸ ἔχει πρᾶγμα! Τοῦ διαβόλου τῆς γυναῖκες! Ἐγῶ δὲν τολμῶ οὔτε λόγον νὰ κάμω, διότι κινδυνεύω νὰ θεωρηθῶ ὡς ἀρχαιοκάπηλος κι' αὐτὴ μοῦ λείει...

(Ὁ Τζωρτζῆς φαίνεται ἀκροώμενος παρὰ τὴν θύραν).

Μὰ τί διάβολο νὰ κάμω; Διὰ τὴν τύχην μου εὐρέθη αὐτὴ ἡ ἀρχαιοκάπηλος μου! (Σκέπτεται). Νὰ τὴν ἐκλειδῶνα σέ

κάνενα υπόγειο νὰ μὴ τὴν ἐβλῆτε κανεῖς... νὰ τὴν... Οὐφ! δὲν ἤξεύρω τί νὰ ἐπινοήσω! Καὶ τὰ τραβῶ ὅλα αὐτὰ διὰ τὴν κυρία Ἀθηνᾶ!... Ἀπορῶ πῶς διάβολο δὲν εὐρέθη κανένας ἔφορο; ἀρχαιοτήτων νὰ μοῦ τὴν ζητήσῃ! Ἀπορῶ πῶς οἱ ἀρχαιοκάπηλοι δὲν σπενδουὺν ἀθροοὶ νὰ... Ἀλλὰ τί κάθομαι καὶ ψάλλω, ἐνῶ πρέπει νὰ εὐρῶ τὸ μέσον νὰ τὴν ξεκάνω... νὰ τὴν ξεφορτωθῶ ἀπὸ ἄνω μου, διότι δὲν εἶναι προκοπὴ πλέον. Πρέπει, μὰ πῶς; Ἐδῶ εἶναι ἡ δυσκολία. Νὰ τὴν... (Παρατηρήσας τὸν Τζωρτζῆν). Τί κάνεις, σὺ, ἐκεῖ;

ΤΖΩΡΤΖ. (Προβαίνων καὶ ἐγχειρίζων τῷ Ξεφυλισμένῳ θήκην τιρά). Τὰ ριβόλβερα τοῦ κύρ λοχαγοῦ ἔφεραν.

ΞΕΦΤΙΑ. Δὸς μοῦ τα!

(Ὁ Τζωρτζῆς κινεῖται ὅπως ἐξέλιθη).

ΞΕΦΤΙΑ. Γιὰ ἄκουσε ἔδῳ, θὰ ἔλθῃ κάποιος μετ' ὀλίγον· πέ του νὰ μὲ περιμένῃ, θὰ ἐπιστρέψω ἀμέσως. (Δαμβάνων μετ' ἑαυτοῦ τὴν θήκην). Οἱ κ.κ. ἀξιωματικοὶ ἐνεχυριάζουν τὰ ρεβόλβερ τους... ἄρα ἡ Εὐρωπαϊκὴ εἰρήνη εἶνε ἐξησφαλισμένη! (Ἐξέρχεται διὰ τῆς θύρας τοῦ βάθους).

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΤΖΩΡΤΖΗΣ, μόνος

Διάβολε! Διάβολε! Διάβολε! Ἄμ γι' αὐτὸ μπαινοβγαίνουν χίλιοι δυῶ ἔδῳ μέσα! Τώρα καταλαβαίνω τί τρέχει καὶ δὲν τρέχει... Ἀχρειοκάπηλος, εἶναι ὁ ἀφεντικός μου! Ἄμ λέω κ' ἐγώ! Τόσοι καὶ τόσοι παράδες πῶς διάβολο βγαίνουνε... καὶ τελωνοφύλακας νὰ ἦταν, πάλιν τόσους δὲν θάχε! Κύριος οἶδε! πάλι πόσα θὰ ζητήσῃ γιὰ τὴν Ἀθηνᾶ, γιατί' ἔχουν νὰ ποῦν πῶς εἶναι καλὴ ἀντίκα... Ἄ! δὲν πρέπει νὰ τὴν ἀφήσωμ ἔτσι αὐτὴ τῆ δουλειά, πρέπει κατὰ βγάλωμε κ' ἐμεῖς... Ἐτσι κ' ἔτσι τώρα, καθῶς κατήτησεν ὁ κόσμος, ποιοὺς ἴλιγο, ποιοὺς πολὺ, ὅλοι ἀχρειοκάπηλοι εἶναι... Δὲν πειράζει ἂν γίνω κ' ἐγώ! Τί θὰ εἶπῃ! Ἐδῶ κἂν καὶ κἂν εἶναι μεπερδεμένοι σ' αὐταῖς τῆς παληοδουλαις, κ' ἐγώ ἕνα δουλικό, ἕνας ἄνθρωπος παρὰ κλάσμα δηλαδή, ἂν πασαλειφτῶ ἴλιγο, δὲν χαλάει ὁ κόσμος. Καὶ νὰ ἰδῆς ποῦ θὰ τσιμπήσω κάμποσα, μ' αὐτὴ τὴν στενοχώρια ποῦχει τ' ἀφεντικό... Ἄκουες, ἀδερφέ, νὰ θέλῃ νὰ τὴν κλειδώσῃ ἔς τὸ υπόγειο καὶ νὰ μὴ φροντίζῃ νὰ τὴν πούλῃσῃ! Θὰ φοβᾶται, φαίνεται. Ἐγὼ ὅμως θὰ τὸν βοηθήσω αὐτὴ τῆ φορὰ, γιατί, νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, ὅζω ἀπ' ὅσα θὰ τσιμπήσω, τὸν λυπᾶμαι τὸν κακόμοιρο νὰ βασανίζεται ἔτσι! Ὅστερα δὲν εἶναι καὶ καμμιά μεγάλη δουλειὰ γιὰ μένα... μιὰ καὶ δυῶ ἔς τὸν κύρ Καρούλη, τὸν γείτονα, κ' αὐτὸς τὰ καταφέρει... εἶναι τρομερὸς ἔς τὴν ἀχρειοκαπηλεία! Προχθὲς ἀκόμα πούλησε σ' ἕναν Ἑγγλέζο τὸ τουρνουὸ τῆς Κλυταιπλύστρας! Ἐμπρὸς λοιπόν! Οὔτε λεπτό μὴ χάνουμε! Καὶ τὰ λεπτὰ εἶναι χρήματα, καθὼς λέν' οἱ Ἑγγλέ-

ζοι! (Τρέχει ὅπως ἐξέλιθη ἀλλ' ἐπιστρέφει.) Ἐδῶ ἔμπορε κανεῖς νὰ πῆ κείνο πούλεγε προχθὲς τ' ἀφεντικό μου; Σ' τὴν Ἀθηνᾶ καὶ χέρια κούνει! (Τρέχει ὅπως ἐξέλιθη.)

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

ΤΖΩΡΤΖΗΣ καὶ ΑΣΠΑΣΙΑ

ΑΣΠΑΣ. (Ἦτις ἤκουσε τὰς τελευταίας τοῦ Τζωρτζῆ λέξεις.) Αἴ, αἴ, ἐσὺ, ποῦ τρέχεις ἔτσι; Τί ἐμουρμουρίζεις ἐκεῖ;

ΤΖΩΡΤΖ. Ἐγὼ, κυρία μου, τίποτα!.. Συλλογιόμουνα μιὰ παροιμία ποῦχα ἀκούσει καί... ..

ΑΣΠΑΣ. Ἄφησε τῆς ἀνοησίας σου καὶ πέ μου τί ἔλεγες διὰ τὴν Ἀθηνᾶ;

ΤΖΩΡΤΖ. (Ἰδίᾳ) Θᾶναι κ' αὐτὴ ἀνακατεμένη ἔς τὴν πούλησι, φαίνεται! (Μεγαλοφώνως) Ἐννοια σου, κυρία μου, μὴ φοβᾶσαι καὶ γὼ δὲν λέω τίποτα.

ΑΣΠΑΣ. Ἀπ' ἐναντίας, νὰ πῆς θέλω.

ΤΖΩΡΤΖ. Μὰ, κυρία μου... ἔξερεις... τέτοια πράγματα...

ΑΣΠΑΣ. Ἐγὼ τὰ ξεύρω ὅλα... μὴ φοβᾶσαι...

ΤΖΩΡΤΖ. Ἄ! μὰ! Ἐγὼ νὰ φοβηθῶ! Ὁ ἀφέντης σάμπως νὰ φοβᾶται ἴλιγο... Μὰ ἐννοια σου, κ' ἐγὼ εἶμαι ἔδῳ!...

ΑΣΠΑΣ. (Ἰδίᾳ) Ἐδῶ χωρὶς ἄλλο κατὶ τρέχει. (Υψηλοφώνως) Δὲν σ' ἐννοῶ καθόλου.

ΤΖΩΡΤΖ. Νὰ! ἀποφάσισε ποῦ λὲς, κυρία, νὰ τὴν ξεκάνῃ, καὶ νὰ σοῦ πῶ, εἶναι τὸ καλλίτερο ποῦ ἔμπορε νὰ γίνῃ, γιατί... ..

ΑΣΠΑΣ. (Ἐντρομος) Νὰ τὴν ξεκάνῃ; ! Ποιὰ;

ΤΖΩΡΤΖ. Αἴ! τώρα δὲν ἔξερεις τοῦ λόγου σου!...

ΑΣΠΑΣ. (Πεφοβισμένη) Ὅχι!

ΤΖΩΡΤΖ. Τὴν αὐτὴν ντέ... τὴν...

ΑΣΠΑΣ. (Ἀδημονοῦσα) Μὰ ἐπὶ τέλους!..

ΤΖΩΡΤΖ. Καλὲ τὴν... τὴν ἀντίκα!...

ΑΣΠΑΣ. Ποιὰ ἀντίκα; Δὲν σὲ καταλαμβάνω.

ΤΖΩΡΤΖ. (Ἰδίᾳ) Θᾶχουν πολλαῖς, φαίνεται. (Μυστηριωδῶς πρὸς τὴν Ἀσπασίαν). Τὴν Ἀθηνᾶ!

ΑΣΠΑΣ. (Ἐντρομος) Τὴν Ἀθηνᾶ; Τί λέγεις, ζῶν;

ΤΖΩΡΤΖ. Μὰ τὸ Θεὸ, κυρία μου, δὲν σὲ γελάω... Ἄν τὸ κάνῃς πάλι τοῦ λόγου σου ἔτσι, γιὰ νὰ μὴ τὸ μαρτυρήσω, ἐννοια σου κ' ἀπὸ μένα δὲν βγίνει οὔτε τσιμουδιά, ἐγὼ μάλιστα θὰ κάνω τὸ μέρος μου κατὰ πῶς πρέπει.

(Ἡ Ἀσπασία μένει σὺννοος.)

Ἄμ; δὲν ὑποφέρεται, λέει, πειὰ! Πάει νὰ τὸν καταστρέψῃ, κ' ἔτσι... Μάλιστα πρῶτα σκέφθηκε νὰ τὴν κλεισθῇ ἔς τὸ υπόγειο...

ΑΣΠΑΣ. (Ἰδίᾳ) ὦ! τὸ τέρας!

ΤΖΩΡΤΖ. Μὰ ὕστερα, ἀπεφάσισε νὰ τὴν ξεκάνῃ, κ' αὐτὸ εἶναι τὸ καλλίτερο, γιατί..

ΑΣΠΑΣ. Πῶς!

ΤΖΩΡΤΖ. Ἄμ! βᾶσανο εἶναι νὰ τὴν ἔχει κἂνεῖς σπῆτί του!

ΑΣΠΑΣ. Σιωπα, ἄθλιε!

ΤΖΩΡΤΖ. Βλέπω, κυρία μου, πῶς ἔχεις ὑποψίας ἔς ἐμένα... δὲν μὲ ἔξερεις καλά... Ἐγὼ δὲν θὰ πῶ τίποτα, μάλιστα θὰ τὸν βοηθήσω τὸν ἀφέντη νὰ τὴν ξεκάνῃ, χωρὶς νὰ πάρῃ κανένας μυρουδιά!

ΑΣΠΑΣ. (Στενάζουσα) Ἄχ! Θεὸ μου!

ΤΖΩΡΤΖ. Ἄφησε σ' ἐμένα, κυρία, τὴν ὑπόθεσι κ' ἐννοια σου... Ἐγὼ εἶμαι ἐπιτήδειος σὲ τέτοια πράγματα, δὲν εἶναι δὰ καὶ μεγάλη δουλειὰ, τὸ βράδου μὲ τὸ σκοτάδι, μιὰ κ' ἔξω!

ΑΣΠΑΣ. (Ἐκτὸς ἑαυτῆς) Ἐτρελλάθη;

ΤΖΩΡΤΖ. (Ἰδίᾳ) Ὁ λόγος εἶναι νὰ μὴν ὠφελῆθῃ κ' ἐγὼ τίποτα! (Υψηλοφώνως) Ὅχι, κυρία μου, δὲν ἐτρελλάθηκα· τᾶχω μάλιστα πολὺ σωστά, καὶ σ' ἂν τίμιος δούλος ποῦ εἶμαι, θέλω νὰ βοηθήσω σὲ ὅλα τὸν ἀφέντη μου... Κ' ἂν μᾶς πιάσανε, μᾶς πιάσανε!... ὦ! διάβολε! γιὰ μιὰ παληοαντίκα νὰ ὑποφέρῃ ἔτσι! Νάτα!

ΑΣΠΑΣ. Λίγα τὰ λόγια σου, παρακαλῶ!

ΤΖΩΡΤΖ. Ἄ! τώρα μάλιστα! Πές μου πῶς θὲς νὰ σιωπήσω κ' ἐγὼ ἔξερω.

ΑΣΠΑΣ. Νὰ ξεκουμπισθῆς ἀπὸ ἔδῳ γλήγορα!

ΤΖΩΡΤΖ. (Ἰδίᾳ) Τῆς κακοφάνῃ, φαίνεται, πῶς ἔξερω ὅλα τὰ πάντα!

ΑΣΠΑΣ. Τί μουρμουρίζεις ἐκεῖ; Μὴ τυχὸν μᾶς ὄυμωσες;

ΤΖΩΡΤΖ. Ἐγὼ; τίποτα, φεύγω. (Ἰδίᾳ)

Τρέχω νὰ εἰδοποιήσω τὸν κύρ Καρούλη. (Ἐξέρχεται διὰ τοῦ βάθους.)

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

ΑΣΠΑΣΙΑ μόνη.

Ἀνήκουστον! Πρωτάκουστον! Νὰ τεκταινεταὶ δολοφονία κόρης ἐν μέσῃ ἡμέρᾳ! ὦ! οἱ ἄνδρες! Οἱ ἄνδρες! Καὶ τί δὲν εἶναι ἱκανοὶ νὰ μετέλθουν!... Δολοφόνος!.. ὦ! Θεὸ μου! Θεὸ μου!... Ἄ! ὄχι! Θὰ τὸν ἐμποδίσω! Θὰ ματαιώσω ὅλα τὰ σχέδιά του καὶ, ἐν ἀνάγκῃ, θὰ τὸν καταγγείλω. Ναι, ναι! Θὰ τὸν καταγγείλω!.. ὦ! τίς νὰ μοὶ ἔλεγεν ὅτι ὁ σύζυγός μου θά... Ἄ! φρίττω καὶ νὰ τὸ συλλογίζομαι! Κακούργος! Δολοφόνος! ὦ! (Πίπτει ἐπὶ τοὺς καθίσματος.)

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΗ

ΑΣΠΑΣΙΑ καὶ ΞΕΦΤΙΛΙΣΜΕΝΟΣ

ΞΕΦΤΙΑ. (Εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας τοῦ βάθους καὶ κρατῶν διὰ μὲν τῆς μιᾶς χειρὸς ἕν περιστροφον, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας τὴν θήκην· χωρὶς νὰ ἴδῃ τὴν σύζυγόν του.) Διὰ τριάντα δραχμάς δὲν εἶναι ἄσχημα.

ΑΣΠΑΣ. (Ἐγειρομένη ἀποτόμως) Φθάνει! Φθάνει, κακούργε!

ΞΕΦΤΙΑ. (Ἐντρομος) Αἴ; !

ΑΣΠΑΣ. Τὰ ἔμαθα!

ΞΕΦΤΙΑ. Ποιὰ;

ΑΣΠΑΣ. Τὰ ἔμαθα, σοῦ λέγω, ὅλα, ἄνδρες!

ΞΕΦΤΙΑ. Μὰ τί διάβολο σ' ἐπίασε;

ΑΣΠΑΣ. Ἴδέτε τὸλμην! Δὲν ἤξεύρει τίποτε!

ΞΕΦΤΙΑ. Πῶς δὲν ἔξερω! Ἐξέρω καὶ πα-

Ο ΛΟΡΔΟΣ ΓΡΑΜΒΙΛΛ

(Ὁ ἀποθανὼν ἀρχηγὸς τοῦ φιλελευθέρου κόμματος ἐν Ἀγγλίᾳ)

ΟΘΩΝ ΣΩΝΙΕΡΟΣ

Ὁ ἀποθανὼν ἀρχίατρος τοῦ Βασιλικῆς Ναυτικοῦ

ραξέρω ! Ἐέρω πῶς εἶσαι τρελλή !

ΑΣΠΑΣ. Ναί, εἶμαι τρελλή, ἀλλὰ γνωρίζω τοὺς σκοπούς σου, γνωρίζω τί σκοπεύεις νὰ πράξης καὶ δὲν θὰ σὲ ἀφήσω νὰ κάμης οὔτε βῆμα. Οὔτε βῆμα, ἤκουσες ;

ΞΕΦΤΙΑ. ὦ δυστυχία ! Ἄλλη θεοπάλαβη ἔφεύτρωσε !

ΑΣΠΑΣ. Θεοπάλαβη ! Τρελλή !... Λέγε, κακοῦργε ! Ἄλλ' ἐγὼ, ὄχι !... Δὲν θὰ λάβω καθόλου ὑπ' ὄψιν ὅτι εἶσαι σύζυγός μου.

ΞΕΦΤΙΑ. (Ζητῶν τὸν Τζωρτζῆν.) Ἐκεῖνο πάλιν τὸ κούτσουρο τί ἔγεινε ;

ΑΣΠΑΣ. Καὶ μὲ κούτσουρο, αἶ ; Δὲν σὲ φθάνει τὸ ῥεβόλβερ ; Ἄ ! οὔτε σκυλί νὰ ἦτο ! (Πλησιάζουσα πρὸς τὸν σύζυγόν της) Μπόγια !...

ΞΕΦΤΙΑ. Δυστυχία μου ! Δὲν μὲ ἔφθανεν ἡ μιὰ, ἔχομε κι' ἄλλη τώρα !

ΑΣΠΑΣ. Τί κ' ἐμένα ; ! Ἄ ! μ' αὐτὸ εἶναι παρὰ πολὺ !

ΞΕΦΤΙΑ. Κυρία !...

ΑΣΠΑΣ. (Ἀπομακρυνομένη). Μή ! μή ! Θὰ φωνάξω !

ΞΕΦΤΙΑ. Γυναίκα !...

ΑΣΠΑΣ. (Ὡς ἄνω.) Θὰ φωνάξω, σοῦ λέω !

ΞΕΦΤΙΑ. Μπα ! ποῦ νὰ σκάσης ἐπὶ τέλους ! Γυναίκα, ἔλα ἔς τὸν νοῦν σου !

ΑΣΠΑΣ. Ὅχι ! Δὲν ἔρχομαι.

ΞΕΦΤΙΑ. (Καλῶν) Τζωρτζῆ ! Τζωρτζῆ !

ΑΣΠΑΣ. (Περιφρονητικῶς) Δειλέ ! Ἄνανδρε ! Δύω κατὰ μιᾶς !

ΞΕΦΤΙΑ. Γυναίκα, μοῦ παραφορτώθης !

ΑΣΠΑΣ. Τώρα βλέπεις ! (Ἐξερρομένη διὰ τῆς πρὸς ἀριστερὰ θύρας.) Θὰ λάβω ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα !

ΞΕΦΤΙΑ. Πήγαινε ἔς τὸ διάβολο !

ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ

ΞΕΦΤΙΑΙΣΜΕΝΟΣ μόνος· κατόπιν ΤΖΩΡΤΖΗΣ καὶ ΚΑΡΟΥΛΗΣ

ΞΕΦΤΙΑ. Κατάρρα ! Αὐξάνονται καὶ πληθύνονται οἱ τρελλοὶ ἔς τὸ σπῆτι μου ! Πλούσια τὰ ἐλέη σου ! Φοδοῦμαι μήπως πάθω κ' ἐγὼ, κ' ὕστερα ἀλλοίμονον ! Θεὸς φυλάξοι !

(Βαίνει καὶ κάθεται παρὰ τῷ γραφείῳ του. Εὐθὺς ἀμέσως φαίνονται εἰς τὴν θύραν ὁ Τζωρτζῆς καὶ ὁ Καρούλης εἰς ὃν ὁ πρῶτος δεικνύει διὰ τοῦ δακτύλου τὸν Ξεφτιλισμένον.)

ΤΖΩΡΤΖ. (Τῷ Καρούλῳ) Νάτος ! Πηγαίνετε καὶ σᾶς περιμένω ἔξω. (Ἀναχωρεῖ).

ΚΑΡΟΥΛ. (Προχωρῶν καὶ χαιρετῶν) Φίλτατε κύριε Ξεφτιλισμένε...

ΞΕΦΤΙΑ. ὦ ! Τὸν κύριον Καρούλην...

ΚΑΡΟΥΛ. Μήπως σᾶς ἐνοχλῶ ;

ΞΕΦΤΙΑ. Ἄ ! μπᾶ, ὄχι. (Ἰδίᾳ). Ἡῦρε κι' αὐτὸς τὴν ὥρα νάρθη. (Υψηλοφ.) Καθῆστε. (Δεικνύει αὐτῷ κάθισμα).

ΚΑΡΟΥΛ. Εὐχαριστῶ. (Κάθεται) Ἄν ἔχετε ἐργασίαν, περῶν ἄλλοτε, ἂν καὶ ἡ ὑπόθεσις διὰ τὴν ὁποίαν ἔρχομαι εἶναι ἐπείγουσα.

ΞΕΦΤΙΑ. Εἶμαι ὅπως εἰς τὴν διάθεσίν σας.

ΚΑΡΟΥΛ. Εὐχαριστῶ. Ἡ ὑπόθεσις περὶ ἧς πρόκειται εἶναι σοβαρά.

ΞΕΦΤΙΑ. Σᾶς ἀκούω.

ΚΑΡΟΥΛ. Ὅσακις, φίλε μου, μοὶ ἐδόθη περίστασις, ἔσπευσα πάντοτε νὰ φανῶ χρήσιμος πρὸς ὅσους γνωρίζω καὶ δὲν γνωρίζω.

ΞΕΦΤΙΑ. Ἡ καλωσύνη σας ! (Ἰδίᾳ) Ρῦσον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ !

ΚΑΡΟΥΛ. Ἦλθεν ἤδη καὶ ἡ σειρὰ σας.

ΞΕΦΤΙΑ. (Ἐκπληκτικῶς). Ἡ σειρὰ μου ;

ΚΑΡΟΥΛ. Μάλιστα. Ἐμαθα τὴν στενοχωρίαν σας ἡ ὁποία...

ΞΕΦΤΙΑ. (Ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐκπληκτικῶς.) Τὴν στενοχωρίαν μου ; Δὲν σᾶς ἐννοῶ.

ΚΑΡΟΥΛ. Θὰ μὲ ἐννοήσετε. (Ἰδίᾳ) Καλὸν εἶναι νὰ ἔλθω ἀμέσως εἰς τὸ προκείμενον. (Μυστηριωδῶς πρὸς τὸν Ξεφτιλισμένον.) Διὰ τὴν Ἀθηνᾶ πρόκειται.

ΞΕΦΤΙΑ. Ἄ !

ΚΑΡΟΥΛ. Ἐκπλήττεσθε ;

ΞΕΦΤΙΑ. Μά...

ΚΑΡΟΥΛ. Μείνατε ἡσυχος. Θὰ πῆσῃ σὲ χερίρα καθὼς πρέπει.

ΞΕΦΤΙΑ. Ἀστειεύεσθε ;

ΚΑΡΟΥΛ. Καθόλου, φίλε μου, καθόλου.

ΞΕΦΤΙΑ. Ἄ ! μὰ δὲν ζητῶ καλλίτερον.

ΚΑΡΟΥΛ. Λαμπρά.

ΞΕΦΤΙΑ. (Μειδιῶν) Καὶ ποῖος εἶναι ἐκείνος ὁ ὁποῖος ἔχει τὸ θάρρος νὰ...

ΚΑΡΟΥΛ. Δὲν μαντεύετέ ;

ΞΕΦΤΙΑ. Νὰ μαντεύσω ; Ἀδύνατον ! (Ἰδίᾳ) Κανένας φαρμακωμένος γιὰ πανδρεῖα θὰ εἶναι χωρὶς ἄλλο !

ΚΑΡΟΥΛ. Τότε θὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ σᾶς τὸν παρουσιάσω.

ΞΕΦΤΙΑ. Εὐχαριστῶς, ὁπότεν θέλετε.

ΚΑΡΟΥΛ. Ἀμέσως τώρα. (Ἐγειρόμενος.) Ἐγὼ ὁ ἴδιος, ἂν δὲν μ' εὐρίσκετε ἀκατάλληλον.

ΞΕΦΤΙΑ. Ἀκατάλληλον ; Καλὲ τί λέτε ! Ἡ Θεῖα πρόνοια σᾶς στέλλει.

ΚΑΡΟΥΛ. (Ἰδίᾳ) Μᾶλλον ὁ Τζωρτζῆς !

ΞΕΦΤΙΑ. (Ἰδίᾳ) Ὁ κακομοίρης, δὲν θὰ ἔχη, φαίνεται, ἰδέαν τοῦ πράγματος !

ΚΑΡΟΥΛ. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐχεμύθειαν μείνατέ ἡσυχος.

ΞΕΦΤΙΑ. (Ἀπορῶν) Τὴν ἐχεμύθειαν ;

ΚΑΡΟΥΛ. Βέβαια.

ΞΕΦΤΙΑ. Ἄ ! ἐμένα δὲν μὲ πειράζει καθόλου. (Ἰδίᾳ) Ἀλλόκοτος ἰδέα αὐτὴ πάλι ! Μὰ νὰ σοῦ πῶ, ἔχει καὶ δίκαιον !

ΚΑΡΟΥΛ. Δὲν σᾶς πειράζει ; (Ἰδίᾳ) Θὰ θέλη, φαίνεται, νὰ μὲ ἀρμέξῃ γιὰ καλὰ !

ΞΕΦΤΙΑ. Βέβαιως ὄχι. Ἄν πάλιν, σεῖς, θέλετε νὰ κρατήσετε τὸ πρᾶγμα μυστικόν, τὸ κρατῶ κ' ἐγὼ.

ΚΑΡΟΥΛ. Μὰ βέβαια, ἔτσι πρέπει νὰ γίνῃ.

ΞΕΦΤΙΑ. Σύμφωνος.

ΚΑΡΟΥΛ. Καὶ δὲν μοῦ λέτε, σᾶς παρακαλῶ, εἶναι ἀβλαβής ;

ΞΕΦΤΙΑ. (Ἰδίᾳ). Τί εἶδους ἐρώτησις εἶναι αὐτὴ πάλι ; (Υψηλοφ.) Ὡς πρὸς αὐτὸ,

σᾶς ἐγγυῶμαι... ὁ χρόνος δὲν ἐπέδρασε καθόλου ἐπ' αὐτῆς.

ΚΑΡΟΥΛ. Περιφρομα ! Καὶ πῶς διεσώθη ;

ΞΕΦΤΙΑ. Ἡ καλὴ διατήρησις, φίλε μου.

ΚΑΡΟΥΛ. Περιεργον ! Ὅσας ἔχω ἰδεῖ μετὰ χρι τοῦδε, σχεδὸν ὅλοι ἦσαν ἠκρωτηριασμένοι.

ΞΕΦΤΙΑ. (Ἐκπληκτικῶς) ἠκρωτηριασμένοι ;

ΚΑΡΟΥΛ. Μάλιστα, εἰς τὴν μίαν ἔλειπε τὸ ἓνα, εἰς τὴν ἄλλην ἔλειπε τὸ ἄλλο....

ΞΕΦΤΙΑ. Καλὲ τί λέτε !

ΚΑΡΟΥΛ. Σᾶς βεβαίῳ. Ἐν τούτοις, εὐρέθησαν κατὰ Ἐγγλέζοι καὶ τῆς ἴπυραν.

ΞΕΦΤΙΑ. Ἄς εἶν' καλὰ οἱ ἄνθρωποι ! Ψυχικὸ ἔκαμαν.

ΚΑΡΟΥΛ. Καιρὸς νομίζω νὰ ἔλθωμεν καὶ εἰς τὸ λεπτότερον ζήτημα.

ΞΕΦΤΙΑ. Τὸ ποῖον ;

ΚΑΡΟΥΛ. Διάβολε ! Τὴν τιμὴν.

ΞΕΦΤΙΑ. Ἄ ! Ἄ ! φίλε μου, θὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ σᾶς παρατηρήσω, ὅτι ἡ τιμότης εἶναι τὸ μόνον χαρακτηριστικὸν τῆς οἰκογενείας μου.

ΚΑΡΟΥΛ. Δὲν ἀμφιβάλλω.

ΞΕΦΤΙΑ. Ἐν τούτοις, ἡ ἐρώτησις σας..

ΚΑΡΟΥΛ. Ἡ ἐρώτησις μου παρεξηγήθη ὅπως διόλου... Λέγων τιμὴν, ἠνόουν τὴν ὕλικὴν τοιζύτην... τούτέστι τὴν... τὴν...

ΞΕΦΤΙΑ. Ἄ ! Ἄ ! Τὴν... τὴν προῖκα, θέλετε νὰ εἰπῆτε.

ΚΑΡΟΥΛ. Ὅπως θέλετε ὀνομάσατέ τὴν, μοῦ εἶναι ἀδιάφορον.

ΞΕΦΤΙΑ. Τί νὰ σᾶς πῶ, φίλε μου, μεγάλη πράγματα δὲν ἔχει.

ΚΑΡΟΥΛ. (Ἰδίᾳ) Τόσῳ τὸ καλλίτερον ! (Γεγωνία) Καὶ ὡς πόσα ἄνω κάτω ;

ΞΕΦΤΙΑ. (Κατ' ἰδίαν) Κανένας παραδόπιστος θὰ εἶναι, ἀφεύκτως ! Ἄμ ! βέβαια, νὰ θέλῃ νὰ πάρῃ μιὰ... (Γεγωνία) Ἐως εἴκοσι χιλιάδες φράγκα.

ΚΑΡΟΥΛ. Οὔτε πολλὰ, οὔτε λίγα. Καὶ δὲν μοῦ λέτε, τὴν ἔχετε πρὸ πολλοῦ καιροῦ ;

ΞΕΦΤΙΑ. Ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ γάμουμου.

ΚΑΡΟΥΛ. Ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ γάμουσας ;

ΞΕΦΤΙΑ. Μάλιστα.

ΚΑΡΟΥΛ. Καὶ πῶς δὲν τὴν ἐδώσατε ἔκτοτε ;

ΞΕΦΤΙΑ. Δὲν εὐρέθη τὸ κατάλληλον πρόσωπον ἢ μᾶλλον δὲν ἐπαρουσιάσθη, καθότι, βλέπετε, ὀλίγοι εἶναι οἱ ἔχοντες κλίσην πρὸς τὰς ἀρχαιότητας, οὕτως εἰπεῖν, καὶ μὴ πρὸς κακοφανισμόν σας...

ΚΑΡΟΥΛ. Ἄ ! μπᾶ ! Τούναντιόν, φίλε μου. Αὐτὸ μὲ τιμᾷ, καθότι δι' αὐτῶν γνωρίζεις τις περισσότερον, ὡς λέγουσι, τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον.

ΞΕΦΤΙΑ. Περὶ ὀρέξεως οὐδεὶς λόγος.

ΚΑΡΟΥΛ. Ἄ ! βέβαια... Καὶ πότε, σᾶς παρακαλῶ, ἤμπορῶ νὰ τὴν ἴδω ; Τὴν ἔχετε πρὸ χειρὸν ;

ΞΕΦΤΙΑ. Ὅποτεν θέλετε... Καὶ σήμερον, ἂν εὐκαιρεῖτε.

ΚΑΡΟΥΛ. Αἶ, τώρα ποῦ εἶμαι ἐδῶ.

ΞΕΦΤΙΑ. Εὐχαριστῶς. Περιμένετε ὀλί-

γον. (Ἐξέρχεται διὰ τῆς πρὸς τὰ δεξιὰ θύρας).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ

ΚΑΡΟΥΔΗΣ μόνος, ἐξετάζων τὰ περίστροφα τὰ ὅποια ἀφῆκεν ἐπὶ τοῦ γραφείου του ὁ Ξεφτιλισμένος.

Ἡ δουλειά, μοῦ φαίνεται, ὀλίγον μπερδεμένη. Νὰ ἐνδώσῃ τόσον εὐκόλως καὶ εἰς τόσον μικρὴν τιμὴν, δὲν εἶναι καλὴ δουλειά. Ἐνα ἀγαλμα, καλόν, τῆς Ἀθηνᾶς κοστίζει πολλὰ, καὶ αὐτὸς μόλις εἴκοσι χιλιάδας δραχμὰς ἐζήτησε... Τὶ νὰ ὑποθέσω κ' ἐγὼ δὲν ξέρω. (Ἡ Ἀσπασία φαίνεται εἰς τὴν θύραν τῶ βάρου). Ὅπως ὅμως καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, αὐτὸς θέλει νὰ τὴν ξεκάνῃ κ' ἐγὼ θὰ τὸν βοηθήσω.

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

ΚΑΡΟΥΔΗΣ καὶ ΑΣΠΑΣΙΑ

ΑΣΠ. (Φορεῖ πῖλον. Προχωροῦσα μαριώδης). Ὅχι, δὲν θὰ τὴν ξεκάνετε, κύριε! Ἐχετε, σεῖς, ρεβόλβερ μὰ ἔχω κ' ἐγώ! (Ἐξάγει περίστροφον.)

ΚΑΡΟΥΔ. (Ἐκπληκτος) Κυρία!

ΑΣΠ. Ἀνεκαλύφθηκε, ἄθλιε! Ἡ Ἀστυνομία ὅσον οὐπω θὰ εἶναι ἐδῶ.

ΚΑΡΟΥΔ. Πρὸς Θεοῦ, Κυρία!...

ΑΣΠ. Εἶναι αἰμὰ μου, ἀκούτε, αἰμὰ μου, καὶ δὲν θὰ ἐπιτρέψω ποτὲ καὶ δι' οἰονδήποτε λόγον...

ΚΑΡΟΥΔ. (Ἰδίᾳ) Προϊκὰ τῆς θὰ εἶναι φαίνεται. (Ἰψηλοφ.) Ὁ σύζυγός σας, κυρία μου...

ΑΣΠ. Ὁ Σύζυγός μου, ναί, ὁ ἄθλιος... Ἀλλὰ, σεῖς κυριε, τί συμφέρον ἔχετε;

ΚΑΡΟΥΔ. Ἐγώ;

ΑΣΠ. Ναί, σεῖς.

ΚΑΡΟΥΔ. Χρηματικόν, κυρία μου... Αὐτο εἶναι τὸ ἐπάγγελμά μου.

ΑΣΠΑΣ. (Ἐκπληκτος) Τὸ ἐπάγγελμά σας; Ὡραῖον ἐπάγγελμα ἔχετε! Ἀλλ' αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ τελευταία ἀποπειρά σας, μάθετέ το... Ἐντὸς ὀλίγου ἡ δικαιοσύνη...

ΚΑΡΟΥΔ. Μὰ δὲν συλλογιζέσθε τὸν σύζυγόν σας;

ΑΣΠΑΣ. Καθόλου! Δὲν θέλω σύζυγον δολοφόνον!

ΚΑΡΟΥΔ. Δολοφόνον!;

ΑΣΠ. Ναί, μάλιστα! ἢ μήπως κάμνετε πῶς δὲν ἤξεύρετε τίποτε;

ΚΑΡΟΥΔ. Ἐγὼ πράγματι δὲν ἤξεύρω τίποτε καὶ ἐπιτρέψατέ μου νά...

ΑΣΠΑΣ. Κάτω τὸ προσωπεῖον, κύριε συνένοχε!...

ΚΑΡΟΥΔ. Συνένοχος ἐγώ;

ΑΣΠΑΣ. Ναί, σεῖς. Καὶ ἀπόδειξις εἶναι τὸ ρεβόλβερ ποῦ κρατεῖτε...

ΚΑΡΟΥΔ. (Καθ' ἑαυτὸν.) Χωρὶς ἄλλο τρελλὴ εἶναι! (Γεγωννία) Κυρία μου, δὲν σὰς ἐννοῶ.

ΑΣΠΑΣ. Δὲν μὲ ἐννοεῖτε, αἰ;

ΚΑΡΟΥΔ. Ὅχι! Καὶ ἀπόδειξις εἶναι ὅτι φεύγω. (Κινεῖται ὡς ἀναχωρήσῃ).

ΑΣΠΑΣ. (Παρεμβαίνουσα μεταξὺ τοῦ Γαρούλη καὶ τῆς θύρας τοῦ βάρου.) Πῶ! Ὅυτε βῆμα δὲν θὰ κάμετε! (Τὸν κρατεῖ

ἀπὸ τῆς χειρός. Ταῦτοχρόνως ἐκ τῆς πρὸς τὰ δεξιὰ θύρας εἰσέρχονται ὁ Ξεφτιλισμένος μετὰ τῆς Ἀθηνᾶς.)

ΣΚΗΝΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗ

ΑΘΗΝΑ, ΞΕΦΤΙΛΙΣΜΕΝΟΣ καὶ οἱ προλαβόντες.

ΑΘΗΝΑ (Βλέπουσα ὅτι ἡ Ἀσπασία κρατεῖ τὸν Καρούλην). Ἄ! Ἄ! δὲν τὰ θέλω γ'ὼ αὐτὰ! Γάμοι διὰ τῆς βίας δὲν μ' ἀρέσουν... Ἄν θέλῃ μὲ το καλὸ, καλὰ, ἀλλοιῶς...

ΞΕΦΤΙΛ. Καλὲ τί συμβαίνει ἐδῶ;

ΚΑΡΟΥΔ. Βρὲ ἀδερφέ, ἡ γυναϊκά σου δὲν εἶναι 'ς τὰ καλὰ τῆς.

ΑΘΗΝΑ (Τῇ Ἀσπασίᾳ). Ἄφησε τὸν κύριον. Ἀσπασία. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸν βιάζῃς. (Καθ' ἑαυτήν) Ἄχ! τί εὐμορφος ποῦ εἶναι! Μὰ πάλι νὰ τὸν πάρω διὰ τῆς βίας, μ'πορεῖ νὰ μοῦ ἀκυρώσουν τὸν γάμο καὶ μείνω ζωντοχῆρα σὲ τέτοια ἡλικία! (Τῇ Ἀσπασίᾳ). Μὰ Ἀσπασία, μὴ τὸν στενοχωρεῖς τὸν κύριον... δὲν θέλω!

ΑΣΠ. (Τῇ Ἀθηνᾶ). Ἄ! δυστυχῆ, σὺ εἶσαι τὸ θῦμα καὶ θέλεις νὰ τὸν ὑπερασπισθῆς!

ΑΘΗΝΑ. Δὲν εἶμαι, μήτε ἡ πρώτη μήτε ἡ τελευταία. Αὐτὰ ἔχει ὁ γάμος!

ΚΑΡΟΥΔ. (Ὅσους καθ' ὅλον τὸ ἀνωτέρω διάστημα προσεπάθει ν' ἀπαλλαγῇ τῆς Ἀσπασίας). Μὰ φρενοκομεῖον εἶναι ἐδῶ μέσα! (Ἀποσπᾶται τῶν χειρῶν τῆς Ἀσπασίας).

ΑΣΠΑΣ. (Τῇ Ἀθηνᾶ) Ἀπὸ 'δῶ, Ἀθηνᾶ, ἀπὸ 'δῶ. Κρύψου!

ΑΘΗΝΑ (Ἀπλοϊκῶς). Ἐννοια σου, καὶ δὲν τοὺς φοβοῦμαι γ'ὼ τοὺς ἀνδρας!

ΞΕΦΤΙΛ. (Ἰδίᾳ). Φυσικὰ! οἱ ἄνδρες πρέπει νὰ φοβοῦνται 'σενα!

(Ὁ Καρούλης θέλει νὰ φύγῃ)

ΞΕΦΤΙΛ. Τώρα φεύγεις καὶ σὺ, χριστιανέ, στάσου λίγο.

ΚΑΡΟΥΔ. Τὶ νὰ σταθῶ, ἀδελφέ, ποῦ θὰ μὲ πάρουν καὶ μενα γιὰ τρελλόν!

ΑΣΠΑΣ. Νομίζετε ὅτι θὰ διαφύγετε δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου. Ἐννοια σας καὶ ἡ δικαιοσύνη ἔβαλλε πλέον γινῶσι. Ὅλοι τὸν τρελλόν προσποιοῦνται μὰ...

ΚΑΡΟΥΔ. Μόνον τοῦ λόγου σου, κυρία μου, δὲν τὸν προσποιεῖσαι, εἶσαι πραγματικὴ τρελλή.

ΑΘΗΝΑ. (Καθ' ἑαυτήν.) Τὶ αὐθάδης ποῦ εἶναι! Ἀλλὰ δὲν πειράζει, σὰν τὸν πάρω γ'ὼ τὸν διορθῶν!

ΞΕΦΤΙΛ. (Τῷ Καρούλῃ). Φίλε μου, ἔχεις δίκαιον, μὰ ἄκουσε καὶ μένα.

ΚΑΡΟΥΔ. Δὲν ἀκούω τίποτα, ἡ τρελλὰ εἶναι κολλητικὴ, καὶ δυστυχῶς δὲν εἶμαι μ'πολιασμένος!

ΞΕΦΤΙΛ. Πολὺ σωστά, μὰ κύτταξε 'δῶ. (Δεικνύων αὐτῷ τὴν Ἀθηνᾶ.) Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος. (Τῇ Ἀσπασίᾳ). Τραβήξου σὺ ἀπὸ κεῖ.

ΚΑΡΟΥΔ. Δηλαδή;

ΑΣΠ. (Τῇ Ἀθηνᾶ ἣτις θέλει νὰ προχωρήσῃ). Καλὲ, φεύγ' ἀπὸ κεῖ, Ἀθηνᾶ!

ΑΘΗΝΑ (Τῇ Ἀσπασίᾳ). Ἐλα ντὲ καὶ σὺ, ποῦ δὲν θὲς νὰ μὲ ἰδῆς ἀποκαταστημένη. Ζιλιάρια! (Τῷ Καρούλῃ). Καλὲ κύριε, εἶμαι ἡ μνηστὴ σας.

ΚΑΡΟΥΔ. Ἡ μνηστὴ μου! (Σταυροκοποῦμενος). Μνήσθητί μου, Κύριε! Ἄλλη τρελλή!

ΞΕΦΤΙΛ. Μὰ, φίλε μου, ἐλησμόνησες;..

ΚΑΡΟΥΔ. Τί; Μήπως καὶ τοῦ λόγου σου... ὦ Θεέ μου! Ἄν δὲν τὰ χάσω σήμερα, δὲν θὰ τὰ χάσω ποτέ!..

ΑΘΗΝΑ. Καλὲ κουνηθῆτε ἀπὸ τὸν τόπον σας!

ΚΑΡΟΥΔ. (Τῇ Ἀθηνᾶ). Ἐσφορτώσου με καὶ σὺ ἀπὸ 'δῶ!

ΑΘΗΝΑ. Καλὲ κύριε, εἶμαι ἐκεῖνη τῆς ὁποίας ἐζητήσατε τὴν χεῖρα πρὸ ὀλίγου.

ΚΑΡΟΥΔ. Αἶντε 'ς τὸ καλὸ, κυρά μου, νᾶχης καλὴ ψυχὴ!

ΑΘΗΝΑ. Ἄ! μὰ εἶσαι παρὰ πολὺ αὐθάδης. Τὸ ξέρεις ἢ ὄχι;

ΞΕΦΤΙΛ. (Τῇ Ἀθηνᾶ, ὠρρισιμένος). Πήγαινε λοιπὸν 'ς τὸν διάβολο!... Πάντα χαλᾶς τῆς δουλειᾶς μου! (Τῷ Καρούλῃ) Γιὰ πέ μου, φίλε μου, νὰ μὲ περιπαίξῃς ἤλθες ἐδῶ ἦ...

ΚΑΡΟΥΔ. Δὲν σ' ἐννοῶ καθόλου.

ΑΣΠ. (Κατ' ἰδίαν). Κάμνουν τὸν ἀγνώριστον οἱ δῆμιοι!

ΞΕΦΤΙΛ. (Τῷ Καρούλῃ). Δὲν μοῦ ἐζήτησες πρὸ ὀλίγου τὴν γυναϊκαδέλφην μου;

ΚΑΡΟΥΔ. Τὴν γυναϊκαδέλφην σου; Ἐγώ! ΞΕΦΤΙΛ. Πρόσεξε καλὰ!

ΚΑΡΟΥΔ. Τὶ νὰ προσέξω, φίλε μου... ποῦ ἐδῶ μέσα εἶσθε ὅλοι θεοπάλαβοι!

ΞΕΦΤΙΛ. Ἄ! μ' αὐτὸ εἶναι παρὰ πολὺ! (Ὀρμᾶ κατὰ τοῦ Καρούλη, ὅτε εἰσέρχεται τρέχων ὁ Τζωρτζής).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ

ΤΖΩΡΤΖΗΣ καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΤΖΩΡΤΖ. Σταθῆτε γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Ἄχ! ἀφεντικὰ μου, ἀρχῆστὲ μου καὶ δόστε μου ὅσας βαστᾶ ἡ ψυχὴ σας! Τὸ κεφάλι τὸ δικό μου θέλει σπάσιμο... Ἐλάτε, μὴ καθόστε, δόστε μου ἀλύπητα... ἢ καλλίτερα λυπηθῆτέ με, τὸν φτωχὸ, καὶ συχωρᾶτέ με καὶ ὁ Θεὸς σχωρῆσει σας!

(Πάντες μῖνουν ἐκοτακτικοί.)

ΚΑΡΟΥΔ. Ἄλλος πάλιν τοῦτος! Μπρέ, μὴ κατὰ λάθος μ'πῆκα σὲ κανένα φρενοκομεῖον!

ΞΕΦΤΙΛ. Βρὲ, τί ψάλλεις, σὺ, αὐτοῦ;

ΤΖΩΡΤΖ. Ἄχ! ἀφεντικὸ μου, ἐγὼ εἶμαι ἡ αἰτία ὅλης αὐτῆς τῆς φασαρίας... Μὰ δὲν τῶθελα ὁ καῦμενος. Παραπῆρα!

ΞΕΦΤΙΛ. Ἐξηγήσου γλήγορα.

ΤΖΩΡ. Ἐνόμισα ὁ κακομοῖρης, πρὺ σὰν σ' ἄκουσα πρωτῆτερα νὰ μιλῆς γιὰ τὴν κυρά Ἀθηνᾶ, πῶς εἶχες κάποιον ἀρχαῖο...

ΑΘΗΝΑ. Ζῶν!

ΤΖΩΡ. ... καὶ ἤθελες νὰ τὸ ξεκάνῃς!

ΑΣΠ. Πῶς; πῶς;

ΤΖΩΡ. Καὶ ἔτρεξα καὶ εἰδοποίησα τὴν ἀφεντιὰ του ἀπὸ 'δῶ... (Δεικνύων τὸν

Καρούλην) ποῦ εἶναι μάννα ἔς αὐταῖς τῆς παληοδουλειᾶς!

ΚΑΡΟΥΔ. Δίγα τὰ λόγια σου, παρκαλῶ!

ΤΖΩΡ. Ἐλα ντέ! Καί ἐπειδή εἶσαι ἀχρειακάπηλος, δέν θά πῆ πῶς εἶσαι καί συ ἀχρεῖος. Μόνον τὰ ἀγάλματα ποῦ πουλᾷς εἶναι ἀχρεῖα, ἤγουν χωρίς φύλλο τῆς συκιάς καί μέ τὸ συμπάθειο!

ΞΕΦΤΙΑ. (Γελῶν καί ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν Ἀθηναίαν.) Τα βλέπεις τί τραβοῦμε γιὰ τὴν ἀφεντιά σου;

ΑΣΠ. (Μελιχίως). Ἐλα, πᾶψε τώρα.

ΞΕΦΤΙΑ. (Τῆ Ἀσπασίᾳ) Ἄμ! τοῦ λόγου σου πάλι!

ΑΣΠ. Ἐγὼ εἶναι ποῦ τὴν ἔπαθα χειρότερα!

ΞΕΦΤΙΑ. (Τῷ Καρούλῳ). Συγγνώμην, φίλε μου, ἀλλά...

ΚΑΡΟΥΔ. Περαιστικά, τί νὰ γίνῃ!

ΑΘΗΝΑ. Ὡραία νὰ σᾶς πῶ, νὰ περιπαίξεται ἔτσι, ἓνα ἀθῶον πλάσμα σᾶν κ' ἐμένα!

ΤΖΩΡ. (Ἰδιᾶ) Τί λόγος!

ΑΣΠ. (Λαμβάνουσα τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης περιστροφά). Μὰ, τὰ βεβόλβερ αὐτά τι χρειάζονται.

ΤΖΩΡ. Εἶναι τὸ ἀμανάτι τοῦ κύρ λογαχοῦ!

ΑΘΗΝΑ. (Θέλουσα νὰ ἀρπάξῃ τὰ περιστροφά ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς Ἀσπασίας.) Δός μου τα γλήγωρα ἐδῶ!

ΑΣΠ. (Ἀπομακρύνουσα τὴν Ἀθηναίαν.) Μὴ, γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Τί θέλεις νὰ κάνῃς;

ΑΘΗΝΑ. (Δεικνύουσα τὸν Τζωρτζῆν.) Θέλω νὰ τὰ σπάσω ἔς τὸ κεφάλι αὐτουνοῦ, ποῦ εἶναι ἡ αἰτία ὅλης αὐτῆς τῆς φασαρίας.

ΤΖΩΡ. Κτύπα με, κυρά μου, μὰ τὸ νοῦ σου, μὴ πάρουν φωτιά, κ' ἀκουστῆ... ἔς τὴ γειτονεῖά τὸ τί ἔγεινε δῶ μέσα!

ΞΕΦΤΙΑ. Ἐλα, ἡσύχασε, Ἀθηνα, κ' ἐγὼ θά φροντίσω νὰ σὲ ἀποκαταστήσω.

ΑΘΗΝΑ. Αὐτὴ ἡ δουλειὰ πρέπει νὰ τελειώσῃ τώρα, ποῦ εἶμαι ἔς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας μου, ἀλλοιῶς σάν' περάσω τὰ τριάντα!... (Τῷ Καρούλῳ). Τί λὲς καί τοῦ λόγου σου;

ΚΑΡΟΥΔ. Ἐγὼ;

ΑΘΗΝΑ. Ναι.

ΚΑΡΟΥΔ. Ἐγὼ λυποῦμαι ποῦ δέν εἶσαι ἀπὸ μάρμαρο!

ΑΘΗΝΑ. (Φεύγουσα). Νὰ χαθῆς!

ΤΕΛΟΣ

ΝΙΚ. Ι. ΛΑΣΚΑΡΗΣ

ΣΗΜ. Ἡ ἀπὸ σκηνῆς διδασκαλία ἀπαγορεύεται ἀνευ γραπτῆς ἀδείας τοῦ γράφαντος.

ΟΝΕΙΡΑ ΤΡΕΛΛΑ

Εἶναι φοραῖς ποῦ ὁ δούστιχος σὲ κράζω, Στὴ μοναξιά ἔς τὴν ἀθῶνν διγῆ. Κι' εἶναι φοραῖς ποῦ ἀβέλπτα τρομάζω, Μήπως προβαίνεις, σ' ἀν ροδίξ' ἢ αὐγῆ.

Ἄλλαις φοραῖς τῆ θάλασσα κυττάζω, Ἄχνός με τῆ δική σου συλλογῆ. Καί πῶς θ' ἀνοίξῃ ἄλλαις φοραῖς λογιάζω, Ὡσάν τὸ κρένο, νὰ σὲ βγάλῃ ἢ γῆ.

Τοῦ κᾶκου εἶν' ὄλ' ἀπάτην ὀλογοῦρά μου. Καί θάλασσα, καί γῆ, καί οὐρανός, Ὅλα γελοῦν κρυφά ἔς τὴ δυστιχιά μου.

Γελᾷς καί σύ, καί σιωπηλῆ διαβαίνεις, Σάν νὰ μοῦ λέει ὁ ὀφθαλμός σου ὁ γαλανός, "Ἄπ' ὄνειρα τρελλά, τί περιμένεις;" Ζάκυνθος.

Δ. Ι. ΜΑΡΓΑΡΗΣ

ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΔΩΔΕ

ΝΟΥΜΑΣ ΡΟΥΜΕΣΤΑΝ

(συνέχεια)

Εἰσῆλθεν αὐτῆς εἰς τὸ Γραφεῖον. ἀλλὰ δέν ἠδυνήθη νὰ ἀρχίσῃ τὴν ἐργασίαν του. Ἦδη ὁμοῦ οὐχὶ ὕπνος ἀλλ' ἄλλη αἰτία παρέλυε τὸν κάλαμόν του... ἢ ἐν τῷ γειτονικῷ δωματίῳ παρουσία τῆς Ἀλικῆς Βασσελερῦ. Ἄραγε εὐρίσκατο εἰσέτι ἐκεῖ; Ὅπως βεβαιωθῆ, ἡμίαντιζε τὴν θύραν καί δέν ἐτόλμησε πλέον νὰ τὴν κλείσῃ, φοβούμενος μὴ διαταράξῃ τὸν γλυκύτατον τῆς αἰδοῦ ὕπνον, ἐν μεγάλῃ ἐξηπλωμένης ἀφροντισία, μὲ λελυμένην τὴν κόμην καί οὐ μικράν ἐν τῇ ἐνδυμασίᾳ ἀταξίαν.

— Λοιπὸν Νουμᾶ... Ἐντὸς τοῦ δωματίου τοῦ Βαγιάρ. Τί διάβολο!...

Ἐστράφη ἀποτόμως, ὥσει αὐτὸς ἑαυτὸν ὡς κακοῦργον ἀπὸ τοῦ τραχήλου συνέλαβε, καί διὰ τῆς βίας ἐκῆλθε πρὸ τῆς τραπέζης, μὲ τὴν κεφαλὴν μεταξὺ τῶν χειρῶν, φρακτῶν ὀφθαλμοῦς καί ὄτα, ὅπως μᾶλλον ἀφοσιωθῆ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ λόγου, ἐπαναλαμβάνων τὴν τελευταίαν φράσιν, εἰς ἣν εἶχε σταματήσῃ, ἀλλὰ μάτην πειρώμενος νὰ προσθέσῃ λέξιν.

Ἡ ἀντηχοῦσα ἐξῶθεν καταγίγῃς τὸν ἠνώχλει. Δυστυχῆ ὑπουργέ! Μάτην ἠθέλησε νὰ συνεχίσῃ τὸν λόγον του, ἀνακαλῶν εἰς τὴν μνήμην του τὸν ἱππότην Βαγιάρ, τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν, τὴν θρησκείαν, τὸν ἔπαρχον τοῦ Σαμπερῦ κλπ. Ἐπὶ τέλους ἠναγκάσθη νὰ εἰσχωρήσῃ αὐτῆς εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ Βαγιάρ, καί τὴν φορὰν ταύτην τόσῳ ἐγγὺς τῆς κοιμωμένης, ὥστε ἤκουε τὴν ἐλαφρὰν ἀναπνοήν της, ἤγγιζε διὰ τῶν δακτύλων του τὰ παραπετάσματα, τὰ περικλείοντα τὸν προκλητικὸν ἐκεῖνον ὕπνον, τὸ ἐν τῇ σκιᾷ μαργαριτωδῆς φαινόμενον ἐκεῖνο σῶμα...

Καί ἤδη ἀκόμη εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ πειρασμοῦ ἐπάλοιε καθ' ἑαυτοῦ, καί ἠδύνατό τις ν' ἀκούσῃ τὰ χεῖλῃ του ψιθυρίζοντα τὰς παραγγελίας, ἃς οἱ γονεῖς πρέπει νὰ δίδωσι εἰς τὰ τέκνα των... ὅτε ὁ κρότος τῆς προσπαρούσεως αὐτοῦ ἐπὶ τινος ἐπίπλου ἔκαμε τὴν αἰοδὸν ν' ἀνορθωθῆ ἐντρομος.

— Ὡ! πόσον ἐφοβήθην... Ἄ! εἰσθε σεῖς;

Καί ἤδη ἐμειδία, χωρὶς οὐδόλως νὰ ταραχθῆ διὰ τὴν ἀταξίαν τῆς ἐσθῆτος της. Ἐμειναν ἀκίνητοι, κατεχόμενοι ὑπὸ τῆς αὐτῆς σιωπηλῆς φλογὸς τῆς ἐπιθυμίας των αἴφνης ἐν τῷ δωματίῳ μέγα σκότος ἐπεκράτησε. κλεισθέντων ὑπὸ τοῦ σφοδροῦ ἀνέμου τῶν παραθυροφύλλων. Ἠκούσθη ὁ κρότος κλεισμένων θυρῶν, ὁ στρόβιλος τῶν ἐπὶ τῆς ἄμμου συστρεφομένων φύλλων καί ἀνθέων μέχρι τοῦ οὐδοῦ τῆς αἰθούσης, ὅπου ἡ καταγίγῃς ἐσύριζε λυπηρῶς.

— Τί καταγίγῃς! τῷ εἶπε χαμηλοφῶνως, λαβοῦσα τὴν φλέγουσαν χεῖρά του καί προσελκύσασα αὐτὸν σχεδὸν ὑπὸ τὰ παραπετάσματα...

«Καί κύριοι αἱ ὕψισταί αὐταὶ παραγγεῖλαι τῆς μητρὸς τοῦ Βαγιάρ, διασθεῖσαι μέχρις ἡμῶν ἐν τῇ τόσῳ γλυκείᾳ τοῦ μεσαίωνος γλώσσῃ...»

Οὕτως ὠμίλει ἤδη ἐν Σαμπερῦ ὁ μέγας τοῦ Πανεπιστημίου ἀναμορφωτής, πρὸ τοῦ ἀρχαίου τῶν δουκῶν Σαβοῶ μεγάρου, περιστοιχοῦμενος ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τέλει κυριαρχῶν διὰ τῆς ῥητορικῆς του φαντασίας ἀπείρου πλήθους, κρατῶν εἰσέτι τὸ μὲ ἐλεφαντοδόντινον λαβὴν μυστηρίου, δι' οὗ εἶχεν ἐπιγίγῃσαι τὸν πρῶτον θεμέλιον λίθον τοῦ λυκείου.

«Ἐπρεπε τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Γαλλίας νὰ ἀπηύθυνε τοὺς λόγους τούτους εἰς ὅλα τὰ τέκνα του: Πέτρε, υἱέ μου, σοὶ παραγγέλλω πρὸ παντὸς ἄλλου...»

Καί ἐνόσῳ ἔλεγε τοὺς συμπαθεῖς τούτους λόγους, ἡ χεῖρ του, ἡ φωνή του, αἱ πλατεῖται παρεῖαι του ἔτρεμον ἐκ συγκινήσεως ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τῆς μεγάλης καὶ πλήρους ἀρώματος αἰθούσης, ἐν ἣ, ὑπὸ τὸν θόρυβον σφοδρᾶς καταγίγῃδος, εἶχε συντάξῃ τὸν λόγον τοῦ Σαμπερῦ.

XII

Εἰς τὰ προϊόντα τῆς μεσημβρίας

«Ἡ δεσποινὶς εἶνε πολὺ ἀσθενής... δέν ἠμπορεῖ νὰ δεχθῆ κανένα.»

Τὴν ἀπάντησιν ταύτην ἐλάμβανε καθ' ἑκάστην ἡ Ὠδιβέρτη Βαλμαζοῦρ, δεκάκις ἤδη ἐλθοῦσα πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς Ὀρτενσίας.

Μάλιστα, ἡ Ὀρτενσία ἠσθένει σοβαρῶς. Ἐβλεπε τὴν μεταξὺ αὐτῆς καί τοῦ Βαλμαζοῦρ ἀντίθεσιν... καί ὁμως τὸν ἠγάπα. Ὀλοκλήρους διήρχετο νύκτας ἀνακυῶσα ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ της τὰς θλιβερωτέρας σκέψεις. Καί ἐπὶ τέλους κατέληγεν εἰς τὴν ἐξῆς:

«Ὅχι, ποτὲ δέν θά τὸ κάμω... προτιμῶ μᾶλλον ν' ἀποθάνω.»

Ἡ ὑγεία της ὁσημέραι πρὸς τὰ χεῖρω ἔβαινε καί αἱ παρεῖαι της ἐκοιλαινοντὸ ἐπαθητῶς.

Ἐκ τῆς οἰκίας Λὲ Κεσνοᾶ ἡ Ὠδιβέρτη ἀπελπίς ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν της.

Ὁ πατήρ της εἶχεν ἐξέλθει. Καὶ τοῦτο δ' ἔτι μάλλον ἐπέτεινε τὴν ὀργὴν της διότι ἀπὸ τινος χρόνου ὁ πατήρ της ἐπέστρεφε λίαν ἀργὰ εἰς τὴν οἰκίαν καὶ αὐτὴ οὐδόλως ἐπεθύμει νὰ συχνάζωσιν ὁ τε πατήρ καὶ ὁ υἱὸς εἰς τὰ καφενεῖα, ὅπου ἠδύνατο νὰ ἐξοδεύσωσιν ἀδίκως χρήματα. Ἡμέραν λοιπὸν τινὰ ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ καὶ εἶδεν αὐτὸν εἰσερχόμενον εἰς τι μαγαζεῖον μὲ τὴν ἐπιγραφὴν :

Εἰς τὰ προϊόντα τῆς Μεσημβρίας.

Καὶ πράγματι τὰ πάντα ἐν αὐτῷ ἦσαν τῆς Μεσημβρίας ἀπὸ τοὺς καταστηματούχους, τὸν κύριον καὶ τὴν κυρίαν Μέφρ, μέχρι τῶν ὑπηρετῶν, μέχρι τῶν ἀγοραστῶν, φλυαρούντων ἐπὶ ὥρας, διὰ τὴν ἀγορὰν πλακοῦντος δέκα λεπτῶν, ἢ καθημένων κύκλω καὶ συζητούντων ποῖον τὸ καλλίτερον ἐκ τῶν παστῶν κρέατων.

Μέσῳ τοῦ ὀμίλου τῶν συμπατριωτῶν τούτων ὁ γέρον Βαλμαζοῦρ ἦτο λίαν εὐμενῶς δεκτός. Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Μέφρ εἶχον ἀναμνησθῆ ὅτι εἶχον γνωρίσει αὐτὸν ἄλλοτε εἰς τὴν μεσημβρίαν εἰς τινὰ συναυλίαν τυμπανιστῶν.

Τὴν εὐτυχίαν ὁμως τοῦ γέροντος Βαλμαζοῦρ διέκοψεν ἡ θυγάτηρ του εἰσελθούσα αἴφνης :

— Τί κάμνετε ἐδῶ, πατέρα ;

Ἡ κυρία Μέφρ ὑψώσασα τὰς χεῖρας ἀνέκραξε :

— Πῶς ! εἶνε ἡ κόρη σας ;... Δὲν μὲς τὸ εἶχετε εἰπεῖ... Ἄ ! τί μικροῦσαι καὶ εἶνε...

Καὶ τῇ ἔδωκε κάθισμα πλησίον της. Ἡ Ὠιδιέρτη ἔμεινεν ἐκπληκτος. Ἦρχετο ἐκ τοῦ ψύχους, τοῦ σκότους νυκτός Δεκεμβρίου, ἤρχετο ἐκ τοῦ Βορρᾶ, ἤρχετο ἐκ τοῦ χειμῶνος καὶ αἴφνης εὐρίσκετο ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ, ἐν τῷ καταστήματι τῶν κυρίων Μέφρ. ἐξαισίως ἐστολισμένῳ μὲ ὄλα τῆς Μεσημβρίας τὰ προϊόντα ἐπὶ τῇ προσεγγίσει τῶν Χριστουγέννων. Τῇ ἐφάνη ὅτι ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ἴδιον αὐτῆς χωρίον μετὰ ἐν ἔτος ἐξορίας καὶ δοκιμασιῶν. Ἠσθάνετο ἐαυτὴν ἐπανελθούσαν εἰς τὴν προτέραν της ζωὴν, τὰς προτέρας συνηθείας της καὶ δάκρυα ἀνέβλυσαν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της.

Τὸ ὄνομα τοῦ Ρουμεστὰν προφερόμεν πλησίον της διέκοψε τὴν συγκίνησίν της. Ἦτο ἡ κυρία Μέφρ, ἥτις παρήγγελεν εἰς τὸν ὑπηρετὴν της νὰ μὴ κἀμὴ λάθος καὶ μεταφέρῃ τοὺς ἰχθῦς τῆς Μεσημβρίας εἰς τὴν ὁδὸν Γκρενέλ, ἔνθα τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλ' εἰς τὴν ὁδὸν Λονδίνου.

— Φαίνεται, ὅτι εἰς τὴν ὁδὸν Γκρενέλ δὲν τὰ ἔχουν σὲ ὑπόληψιν τὰ ψάρια μας εἰπέ τις τῶν παρακαθημένων.

— Τὸ πιστεύω, εἶπεν ὁ κύριος Μέφρ...

Ἡ γυναῖκα του εἶνε κυρία τοῦ Βορρᾶ, ὅλως διόλου τοῦ Βορρᾶ... ἐνῷ εἰς τὴν ὁδὸν Λονδίνου εἶνε ἡ ὠραία Μεσημβρία, ἡ ζωηρότης, τὰ τραγούδια... Νομίζω πῶς ὁ Νουμᾶς εὐχαριστεῖται καλλίτερα ἐκεῖ.

Ὡμίλου οὕτως ἀπροκαλύπτως περὶ τῆς δευτέρας κατοικίας ταύτης τοῦ Νουμᾶ, ἐν ἣ οὗτος ἠδύνατο ν' ἀναπαύεται ἐκ τῶν κόπων τῆς Βουλῆς. Βεβαίωτατα ὁμως ἐὰν τὸ τοιοῦτον συνέβαινε καὶ διὰ τὸν σύζυγόν της, ἡ κυρία Μέφρ ἠδύνατο νὰ γείνη ἐξάλλος ἐξ ὀργῆς, ἀλλὰ διὰ τὸν Νουμᾶν ἦτο φυσικόν. Μήπως δὲν εἶχον πράξει τὸ αὐτὸ καὶ οἱ βασιλεῖς Κάρολος Ι' καὶ Ἐρρίκος Δ', καὶ ὅλοι σχεδὸν οἱ βασιλεῖς.

Καὶ ἀνέφερον τὰς λεπτομερείας τῶν μετὰ τῆς Ἀλικῆς Βασσελερῦ σχέσεων τοῦ Νουμᾶ καὶ τὰ μεγάλα τῆς μικρᾶς θέλητρας.

Ἡ δ' Ὠιδιέρτη ἤκουε μετὰ τῆς μεγαλητέρας προσοχῆς πάντα ταῦτα, οὐδὲ λέξιν χάνουσα καὶ προσπαθοῦσα ν' ἀποτυπώσῃ ἐν τῷ νῷ της τὸ λεχθέν ὄνομα καὶ τὴν διεύθυνσιν, ἐνῷ οἱ μικροσκοπικοὶ ὀφθαλμοὶ της ἔλαμπον ἐκ διαβολικῆς χαρᾶς.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Θεόδωρος Μπαμβίλ

Ὀλίγον ἀργά, ἵνα τοῖς ἀναγνώσταις τοῦ Ἀττικῆς Μουσείου σχετικῶς τελείαν παράσχωμεν εἰκόνα τοῦ ἐσχάτως ἀποβιώσαντος γάλλου ποιητοῦ, δημοσιεύομεν τὴν προσωπογραφίαν αὐτοῦ, συνοδουμένην ὑπὸ μεταφράσεως περὶ τινος ἔργου αὐτοῦ, ἀμυδρὰν δυναμένου νὰ δώσῃ ἰδέαν τῆς ἐκτάκτου τοῦ Μπαμβίλ λεπτότητος καὶ παρατηρητικότητος.

Ὁ Θεόδωρος Μπαμβίλ ἐγεννήθη τῷ 1823 ἐν Μουλῆν ἐκ πατρὸς πλοιάρχου· νεώτατος μεταβὰς εἰς Παρίσιος ἐπεδόθη εἰς τὴν φιλολογίαν καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν ποιησιν ἧς κατόπιν, κατὰ τοὺς τελευταίους τοῦτους μέχρι τοῦ θανάτου του χρόνους, ἐγένετο εἰς τὸν περιφανεστάτων διδασκάλων.

Ἦρχετο διὰ σειράς ποιημάτων, τῶν *Καρνατίδων* ἢ ἐπικολούθησεν ἑτέρα, οἱ *Σταλακίται*. Ἀλλὰ τὸ ἔργον, ἐν ᾧ ὁ ποιητὴς κατέδειξε τὴν περὶ τὴν στιχογραφίαν δύναμιν αὐτοῦ καὶ τὸν ρυθμὸν καὶ τὴν φόρμαν, τὸ ἐξωτερικὸν δηλαδὴ τῆς ποιήσεως ἔνδυμα, τὴν γλώσσαν ὡς συνήθως λέγομεν ἡμεῖς, ἀνύψωσεν καὶ ἐτελειοποίησεν εἰς βαθμὸν παροιμιώδη, εἶνε ἡ σειρά τῶν σατυρικῶν αὐτοῦ ποιημάτων, αἱ *Odes funambulesques*, αἶ τῷ 1857 ἐδημοσίευσεν. Ἐκτός τῶν ποιητικῶν τούτων ἔργων ὁ Μπαμβίλ ἔγραψε πλῆθυν διηγημάτων καὶ ἡθογραφῶν, κωμωδίας πλείστας, ἐν αἷς ἡ ἐκτακτος λεπτότης καὶ ἡ περὶ τὴν στιχογραφίαν τέχνη αὐτοῦ ἐθαυμάσθησαν.

Οἱ τίτλοι καὶ μόνον τῶν ποιητικῶν ἔργων, αἱ ὑποθέσεις τῶν κωμωδιῶν αὐτοῦ, δεκνύουσι τὴν λατρείαν ἣν ἔτρεφεν ὁ Μπαμβίλ πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα. Ἐκ τῶν ἑλληνικωτάτων τούτων ἔργων δύο καὶ μόνον ἠτύχησαμεν ν' ἀναγνώσωμεν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς γλώσσαν, τὸν *Σωκράτην καὶ τὴν Σὺζυγόν* του κατὰ τὴν εὐφυῆ ἔμμετρον τοῦ κ. Στ. Ι. Στεφάνου μεταφράσιν καὶ ἄλλην τινὰ κωμωδίαν ἧς διαφεύγει ἡμῖν ὁ τίτλος· καὶ ταῦτα ἐνῷ τὰ ἔργα τοῦ Μπαμβίλ εἶνε ἐκ τῶν ὀλίγων ἐκείνων τῆς ξένης Μουσικῆς προσιόντων τὰ ὅποια οἱ πολλοὶ δυστυχῶς παρ' ἡμῖν δόκιμοι μεταφρασταὶ ὤφειλον κατ' ἐξοχὴν καὶ πρὸ πολλοῦ νὰ καταστήσωσι κτήμα τῆς νεωτέρας ἡμῶν φιλολογίας. Ἄς γείνη τοῦλάχιστον τοῦτο τῶρα, ὅτε ὁ θάνατος ἐπανεφάρεν εἰς τὰ στόματα πάντων τὸ ὄνομα τοῦ μετριώφρονος ποιητοῦ, τοῦ ὡς παρθένος ἐρυθριῶντος ὅτα, ἤκουε νὰ ἐπαινῶσι ἐνώπιόν του τι τῶν ἔργων του.

Ὁ Λόρδος Γράμβιλλ

Ὁ Λόρδος Γράμβιλλ ὅστις πολλάκις ὤψωτε φωνὴν ὑπὲρ τῶν δικαιῶν τῆς Ἑλλάδος ἐγεννήθη τὸν Μάιον τοῦ 1815 καὶ ἤρξατο τοῦ διπλωματικοῦ σταδίου ὡς ἀκόλουθος τῆς ἐν Παρίσιος πρεσβείας τὸ 1836 εἶτα ἐκλεχθεὶς μέλος τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων, ἀπεδόθη ἔκτος εἰς τὸ πολιτικὸν στάδιον. Τὸ 1840 διαορίσθη ὑφυπουργός τῶν ἐξωτερικῶν, τὸ δὲ 1846 διεδέχητο τὸ ἀπολαύοντα πατέρα του εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ ὀμοτίμου καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Λόρδων.

Καταλαβὼν ἔκτος διαφόρους θέσεις, ἐγένετο τὸ 1858 πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἐπὶ τῆς πρωθυπουργίας τοῦ Λόρδου Πάλλμερστον καὶ τὸ 1868 ὑπουργός τῶν Ἐξωτερικῶν ἐπὶ τῆς πρωθυπουργίας τοῦ Γλάδστον, διατελέσας εἰς τὴν θέσιν ταύτην μέχρι τοῦ 1874, ἔκτος δὲ ἀνεγνωρίσθη ὡς ὀρχηγός τοῦ φιλελευθέρου κόμματος. Κατὰ δὲ τὸ 1880 προσκληθεὶς παρὰ τῆς βασιλέως ν' ἀναλάβῃ τὴν πρωθυπουργίαν ἠρνήθη, ὑποδείξας τὸν Γλάδστονα, ὡς δικαιούμενον ἐν ἐπιτελέσει τοιοῦτο καθήκον, αὐτός δὲ ἐγένετο ὑπουργός ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν

Ὁθων Σωνιέρως

Ὁ Ὁθων Σωνιέρως ἔλκει τὸ γένος ἐξ εὐγενοῦς στρατιωτικοῦ οἴκου τῆς Γαλλίας. Ὁ θεῖος αὐτοῦ, ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τοῦ Γαλλικοῦ Ναυτικοῦ κατέχει θέσιν ἐν τῇ πινακοθήκῃ τῶν ναυτικῶν ἠρώων τοῦ εὐγενοῦς ἔθνους. Ὁ παππὸς του ἐπίσης ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τοῦ Γαλλικοῦ Ναυτικοῦ, κατελθὼν εἰς Κέρκυραν, ἐνυμφεῖθ ἑλληνίδα, αὐτῇ δὲ ἐγεννήθη καὶ ὁ πατήρ του ἀειμνήστου ἀρχιάτρου, γνωστός ὡς εἰς ἐκ τῶν πρώτων στρατιωτῶν τὸν πρώτου τακτικοῦ στρατοῦ ἐν Ἑλλάδι, ταχθεὶς ὑπὸ τὸν Φαβιέρων καὶ λαβὼν ἐνεργὸν μέρος, ὡς ὑπασπιστῆς μάλιστα τοῦ μεγάλου ἐκείνου φιλέλληρος, κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, ἀπολαύων δὲ μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀντιστρατήγου, Ἐν Κορυνῷ ὑπηρετούντος τοῦ πατρὸς Σωνιέρως, ἐγεννήθη αὐτῷ ὁ Ὁθων τῇ 12 Ἀπριλίου 1835. Διανύσας τὰς ἐγκυκλοπαιδικὰς καὶ ἐπιστημονικὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν Ἀθήναις καὶ συνεχίζων τὰς οἰκογενειακὰς παραδόσεις κατετάχθη τῷ 1862 ὡς δόκιμος ἱατρός εἰς τὸν στρατὸν τῆς Ἡρᾶς, ὅπθην τῷ 1867 μετετέθη εἰς τὸ Β. Ναυτικόν. Διεθλὼν αὐτῇ ἐκ τῶν πρώτων τὰς βαθμίδας τοῦ ὑγειονομικοῦ κλάδου, τὸν ὅποιον ἐτίμησεν ὄντως, προήχθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀρχιάτρου, ἐν τῷ ὅποιῳ εἴμαρτι τόσοσιν ταχέως νὰ στερήσῃ τὸ Ναυτικὸν τῆς ἱκανότητος καὶ τοῦ παροιμιώδους ζήλου του.

Ὡς ναυτικὸς ἱατρός, ὁ Ὁθων Σωνιέρως, καθ' ὅλον τὸ μακρὸν στάδιον τῆς ὑπηρεσίας του, ἐφαίρετως διεκρίθη καὶ ἠγαπήθη. Κατ' ἐξοχὴν ἀνὴρ τοῦ καθήκοντος καὶ φιλόσοφος, παρέσχε πλείστας ὄσας ὑπηρεσίας εἰς τὸν ὑγειονομικὸν κλάδον τοῦ Ναυτικοῦ μας. Αὐτός πρώτος κατήρτισε τὸ Ναυτικὸν Νοσοκομεῖον, μετὰ τοῦ ὁποῦ ἀρχήτως εἶχε συνδέσῃ τὴν ζωὴν του. Χάρει εἰς τὸν ζῆλον καὶ τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ κατηρτίσθη καὶ πληρεστάτη χειρουργικὴ ἀποθήκη καὶ ἡ κεντρικὴ φαρμακοποθῆκη τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

Τὰς ἀρετὰς ταύτας τοῦ ἀνδρὸς ἀναγνωρίζων καὶ ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς ἐτίμησεν αὐτὸν διὰ τοῦ χρυσοῦ σταυροῦ τοῦ σωτήρος καὶ ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἐτίμησεν αὐτὸν ὡς ἱατρὸν τῆς θαλαμηγοῦ « Ἀμειδίτης » κατὰ τὴν ἐν τῇ ὁποίᾳ ὑπηρεσίαν του ἐτίμηθη καὶ διὰ τοῦ Δανικοῦ καὶ Ἰταλικοῦ παραστήμου καὶ ἔνθα κατέκτησε τὰς συμπαιδείας τῆς βασιλικῆς ἡμῶν οἰκογενείας, ἥτις καὶ κατέθηκεν θαλερὸν καὶ πολυτελεῖ ἐκ φυσικῶν ἀνθέων στέφανον ἐπὶ τῆς σοφοῦ του.

Ἀλλὰ καὶ ὡς ἱατρὸν καὶ ὡς πολίτην ἡ πόλις τοῦ Πειραιῶς ἐγνωρίσει τὸν Ὁθωνα Σωνιέρων, ἐξῆλθος φιλόανθρωπον καὶ προσηνῆ. Τὴν στέφειν του ἀπολοφύρεται ἤδη ἡ πολυτιμὸς αὐτοῦ σύζυγος, διαπραπῆς δέσποινα, θυγάτηρ Ἀξελῶ, διακρινομένη ἐν τῇ ἡμετέρᾳ κοινωνίᾳ καὶ ἐν Πειραιεὶ ὡς πρώτη πάντοτε εἰς τὰ ἔργα τῆς φιλανθρωπίας, καὶ αἱ ἀτυχεῖς αὐτοῦ ἀδελφαί.

ΝΕΩΤΕΡΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΛΩΠΙΤΕΧΝΙΚΑ

Ὁ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Ρώμης καθηγητὴς κ. Γούλιος Βιλῶχ ἤρξατο τῆς δημοσιεύσεως περιοδικ-

Η ΣΤΥΓΓΕ, ΥΠΟΓΕΙΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ.

κού φέροντος υπογραφὴν «Μελέται ἀρχαίας ἱστορίας» Τὸ πρῶτον τεύχος τοῦ περιοδικοῦ τούτου περιέχει μελέτην τοῦ κ. Πιδρόλη περὶ τῶν εἰσφορῶν τῶν συμμάχων τῶν Ἀθηναίων. Ἐν αὐτῇ ὁ συγγραφεὺς ζητεῖ νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ ποσὸν τὸ ὅποσον ἐκάστη συμμαχικὴ πόλις εἰσέφερε.

— Ἀπέθανεν ἐν Μιλάνῳ ὁ ἐλβετός ἀρχιτέκτων Ἰωσήφ Φουσάτης. Μέγα μέρος τοῦ βίου αὐτοῦ διήλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὡς ἀρχιτέκτων τοῦ Σουλτάνου Ἀβδούλ Μεσίτ. Ἡ ἀνακαίνισις μέρους τινὸς τῆς Ἁγίας Σοφίας ἐγένετο ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ.

— Πρὸ ὀλίγων ἐδημοσιεύθη ἐν Παρισίοις γαλλικὴ μετάφρασις τῶν Ποιήσεων τοῦ ἐξόχου ἄγγλου ποιητοῦ Σούιδαν. Ἡ μετάφρασις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ κ. Μουρι, προηγεῖται δ' αὐτῆς εἰσαγωγή τοῦ κ. Γουί Μωπασάν περὶ τῶν ἔργων τοῦ ἐξόχου ποιητοῦ.

— Ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ δουκὸς τοῦ Ὁμάλ συνένεστη ἐπιτροπὴ πρὸς συλλογὴν ἐράνων εἰς ἀνέγερσιν μνημείου τοῦ μεγάλου ζωγράφου Μεισσοιέ. Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου ἀνετέθη εἰς τὸν διάσημον γλύπτην Ἀντώνιον Μερρό.

— Ὁ φυσιολόγος Φωδὼρ ἐποίησατο πειράματα λίαν ἐνδιαφέροντα περὶ τῆς βακτηριδιοκτονίου δυνάμεως τοῦ αἵματος. Ὁ Φωδὼρ ἀνεκάλυψεν ὅτι τὸ αἷμα τῶν ἀρτηριῶν κέκτηται φονικὴν κατὰ τῶν βακτηριδίων δύναμιν ὑπερτέραν τοῦ αἵματος τῶν φλεβῶν. Ἡ φονικὴ αὕτη δύναμις αὐξάνει διὰ τῆς αὐξήσεως τῆς θερμοκρασίας καὶ διὰ τῆς ἐπιδράσεως φαρμάκων τινῶν οἷον τῆς διττανθρακικῆς σόδας ἐλαττοῦται δὲ διὰ τῆς ἐπιρροῆς τῆς κινήσεως.

— Ἡ Ἀκαδημία τῆς Μαδρίτης πρόκειται νὰ ἐκδώσῃ προσεχῶς τὰ Ἄσματα ἧτοι ποιήσεις τοῦ βασιλέως Ἀλφόνσου, Χ, τοῦ σοφοῦ βασιλέως τῆς Καστίλης, ὁ ὅποιος ὑπῆρξε ποιητὴς καὶ προστάτης τῶν τεχνῶν καὶ γραμμάτων.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Ὁ διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας καὶ πρῶτον καθηγητῆς κ. Εὐάγ. Κ. Κοφινιώτης ἐδημοσίευσεν ἔργον ὅσον σπάνιον καὶ οὐ ὅμοιον οὐδεὶς παρ' ἡμῖν ἐξεπέ-

νησε, τόσοσιν καὶ χρήσιμον εἰς πάντα κληρικόν καὶ περὶ τὴν μελέτην τῶν ἀγ. Γραφῶν ἀσχολούμενον τὸ νέον τοῦτον ἔργον τοῦ κ. Κοφινιώτου φέρει τίτλον *Παλαιστίνη ἢ ἱστορία καὶ γεωγραφία τῆς ἀγ. Γῆς ἐξηγητὴν ἐκ τῆς Γραφῆς*, μετὰ εἰκόνων καὶ γεωγραφικοῦ χάρτου...

Ὁ συγγραφεὺς μετὰ μεγάλης ἀκριβείας περιγράφει πάσας τὰς πόλεις, χωρία, ὄρη λίμνας κτλ. τὰς μνημονευόμενας ἐν τῇ Γραφῇ καὶ ἐν αἷς οὐ μόνον ἐδίδαξεν ἀλλὰ καὶ θαύματα ἐποίησεν ὁ Σωτήρ. Μετὰ τοῦτο ἐξετάζει τὴν ἱστορίαν ἐκάστης πόλεως, χρόνον καταστροφῆς, σφζόμενα μνημεῖα καὶ τὴν νῦν θέσιν· ὅπου οἱ περιηγηταὶ καὶ συγγραφεῖς ἀπὸ τοῦ 4 αἰῶνος μέχρι σήμερον διαφωνοῦσι παρατίθησιν ἐν ὑποσημειώσει τὰς γνώμας τούτων καὶ ὑποστηρίζει τὴν ὑπ' αὐτοῦ προτιμηθεῖσαν μετὰ μεγάλης κρίσεως.

Τὴν καρδίαν τοῦ συγγραφεὺς παντοῦ καὶ πάντοτε διαπνέει αἰσθημα θρησκευτικόν μέγα, ὃ προσπαθεῖ νὰ μεταδώσῃ καὶ τῷ ἀναγνώστῳ. Ἐνθαρρυντικόν πολὺ εἶνε καὶ τοῦτο ὅτι εἰς τὸν παρόντα χρόνον τῆς θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας, ἀπαντᾷ τις καὶ λογίους περὶ θρησκευτικὰ ζητήματα ἀσχολουμένους, δι' ὃ καὶ πολλοῦ ἐπαίνου ἄξιος τυγχάνει ὁ κ. Κοφινιώτης.

Ἐκ τοῦ ἔργου τούτου ἀνεδημοσιεύσαμεν χάριν τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν εἰκόνας τινὰς καὶ περιληψὶν πόλεων τινῶν, εἰς τὸν προηγούμενον ἀριθμὸν παραλιπόντες τὰς παραπομπὰς ὡς καὶ τὰς ὑποσημειώσεις, θέλοντες ἰδεῖν τινὰ τῆς Παλαιστίνης τοῦ κ. Κοφινιώτου νὰ παράσχωμεν αὐτοῖς.

Κανονισμὸς τῆς δημοτικῆς Φωσκολιανῆς βιβλιοθήκης μετὰ προοιμίου καὶ παραρτήματος ὑπὸ Σ. Δεδιάζη ἐφόρου αὐτῆς. Ἐν Ζακύνθῳ τύποις Φωσκόλου 1890.

Περὶ τινῶν ἀποικιῶν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἐκ διαφόρων Ἑλληνικῶν ἀναγνωσμάτων ὑπὸ Δ. Εἰρηνίδου. Ἐν Ἀθήναις τύποις Ἑρμοῦ. Ἡ διατριβὴ αὕτη ἐλήφθη πρὸ πολλοῦ ἐκ διαφόρων Ἑλληνικῶν ἀναγνωσμάτων ὑπὸ τοῦ γηραιοῦ τῶν γραμμάτων φίλου κ. Εἰρηνίδου, ἐγρᾶφη δὲ χάριν τῶν ἐπιθυμούντων νὰ γνωρίζωσιν ἐν συνόψει συμβάντα τινὰ τῆς ἱστορίας τῶν προπατόρων μας.

ΣΤΙΓΜΑΙ ΤΕΡΨΕΩΣ

ΑΙΝΙΓΜΑ

7

Μὲ τὸ πρῶτον ἡμισὺ μου ἐν ἐπίβρημα δηλῶ,
Μὲ τὸ δεύτερον βεβαίως λάμψις τις θεὸς νὰ γενῶ.

Μὲ τὸ ὅλον μου ὦ εἶμαι ἐν φαινόμενον καλόν,
Τὸ ὅποσον ἀπαντάται εἰς ὅποιονδήποτε καιρόν.

8

Ἐπίβρημα τὸ πρῶτόν μου,
Τρέχει τὸ δεύτερόν μου.

Ἄνθος ἐστὶ τὸ τρίτον μου,
Χωρὶὸ τὸ σύνολόν μου.

ΔΙΣΤΙΧΑ

9

Ἡ φυχὴ σου ἂν τὴν μνήμην δὲν συνθάψῃ ἡ χαρὰ.
Δὲν θὰ ξεῦρη τὴ νὰ κάμῃ νὰ στενάξῃ ἦ.

10

Μία μόνη μία ἡμέρα μὴ νομίσης πῶς ἀρκεῖ.
Παντελῶς νὰ ἐξαλείψῃ ὄλον.

Νὰ συμπληρωθοῦν τὰ δίστιχα

(Δ. Φ. Β.)

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Α. Μ. Α. Ζάκυνθος δημοσιευθήσεται. — Γ. Ζ. Ζάκυνθος. — Χρ. Σ. Κωνσταντινουπόλι· ἐπιστολὴ ἐλήφθη ἔχει καλῶς-Π. Α. Πειραιᾶ ἐνεγράφη δι' ὄλον τὸ ἔτος καὶ φύλλα ἀπεστάλησαν. — Γ. Μ. Κέρκυραν. Διὰ τόσοσιν πολῦτιμον συνεργασίαν ὀφειλομένην μισθίας εὐχαριστίας. — Ε. Γ. Trieste ἐλήφθησαν τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ μουσικοῦ τεμαχίου τοῦ κ. Ἀδ. δὲν δυνάμεθα νὰ ὀρίσωμεν, ἀλλὰ πέμψατε χειρόγραφα ὅπως ἐν καιρῷ δημοσιευθῇ. — Ι. Χ. Ι. Ἄρταν κατ' ἐντολήν σας ἐστάλη πλήρης σειρὰ τοῦ Γ'. ἔτους εἰς τὸν ἐν Πάτρας κ. Κ. Χ. Ι. — Μ. Μ. Ἀταλάντην ἐνεγράφητε καὶ φύλλα ἀπεστάλησαν. Η. Ο. Πάτρας· ἀρ. 26 ἐστάλη. — Γ. Ξ. Ζάκυνθος. Ι. Α. Αἴγιον. Δ. Α. Καρδίτσαν. Ι. Π. Ναύπλιον. Δ. Α. Θήβας ἐγράψαμεν. — Τ. S. Sevastopol· 6 συνδρομηταὶ ἐνεγράφησαν. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὸ ζωηρὸν ὑπὲρ τοῦ Ἄτ. Μ. ἐνδ. ἀφῆρον.